

Ker so se pečali z nezakonitimi posli in spletkami V zaporu funkcionarji in častniki vojaške obveščevalne službe SISMI

Bili so odraz tiste »vzporedne strukture«, ki jo je baje vodila Gellijeva tajna loža P2

RIM — Karabinjerji so včeraj aretirali bivšega namestnika načelnika vojaške tajnoobveščevalne službe SISMI generala Pietra Musumecija, z njim so se za zapahi znašli še polkovnik Giuseppe Belmonte, ki je vodil pogajanja s kamoristi za izpustitev kampanjskega deželnega odbornika Cirilla, polkovnik Secondo D'Eliseo, ki je bil odgovoren pri uradu generalštaba SISMI, kapetan Valentino Artinghelli in še dve ženski sodelavki SISMI Francesca Battaglini in Adriana Avico.

Vseh šest zapornih nalogov je izdal rimski preiskovalni sodnik Domenico Sica po preiskavi v zvezi s kritjem in podporo, ki so jo visoki funkcionarji SISMI nudili spletkarskemu podjetniku Francescu Pazienzi, tudi potem ko je proti njemu sodstvo izdalo številne zaporne naloge. Sestere baje dolžijo tudi nedovoljene poseti eksploziv in orožja, preiskovalci seveda o tem dosledno molčijo.

Imena aretiranih pa vodijo v tisto »vzporedno strukturo« SISMI, o kateri piše poročilo parlamentarnega odbora za tajne službe, ki so ga pred dnevi objavili. Navsezadnje je bil ge-

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

General Pietro Musumeci

Enotna delegacija koroških Slovencev na obisku pri predsedniku skupščine SRS

LJUBLJANA — Delegacija Zveze slovenskih organizacij in Narodnega sveta koroških Slovencev — osrednjih organizacij koroških Slovencev v Avstriji, se je pod vodstvom inž. Feliksa Wieserja in dr. Matevža Grlica, včeraj v Ljubljani pogovarjala s predsednikom skupščine Slovenije Vinkom Hafnerjem. Gostje so ga seznanili z družbenogospodarskimi, političnimi in kulturnimi razmerami, v katerih dela in živi manjšina in izrazili zaskrbljenost zaradi položaja v zadnjem času,

posebej po izvedbi nedavnega referenduma o ukinitvi dvojezičnega šolstva.

Ob tej priložnosti je bila poudarjena nenehna skrb skupnosti za položaj in vlogo slovenskih narodnostnih manjšin v sosednjih državah. Govorili so tudi o obletnicah podpisa avstrijske državne pogodbe in osimskih sporazumov, ki bodo prihodnje leto. To bo priložnost za podrobnejšo analizo položaja slovenske manjšine v Avstriji in Italiji.

Tokrat svojci žrtev ne molči, Zaskrbljujejoče domneve o palermškem pokolu

PALERMO — Štiriindvajset ur po odkritju srhljivega pokola na Trgu Scaffa v Palermu preiskovalci še vedno navajajo le hipoteze o vzrokih hladnokrvne eksekucije. Po obdukciji je dokončno potrjeno, da niso žrtve nudile nobenega odpora, saj niso bile oborožene. Zločin sta materialno izvedli le dve osebi, potem ko sta z orožjem spravili na kup vseh osem ljudi.

Za preiskovalce pa je precejšnje bodrilo spoznanje, da svojci in prijatelji osmih žrtev aktivno sodelujejo in se niso ogradili z molkom, kot je to običajno po mafijskih zločinih. Prav po tej zaslugi so preiskovalci izključili prvotno domnevo, da so zločinu bo-

trovali interesi nezakonitih konjskih stav ali prekupčevanja in zakol ukradenih konj. Vsi konji, ki so se nahajali v hlevu, so zakonitega izvora, razen dveh so jih v hlev pripeljali v noči pokola.

Nedvomno pa je mafija dala svoj »imprimatur«, kakaj, pa je drugo vprašanje. In prav v tej smeri se sedaj pomikajo preiskovalci. Skrbno preverjajo predvsem dve hipotezi. Nekdo se je moral zameriti mafiji, ki ga je kaznovala, da bi s tem dokazala svojo neokrnjeno moč. Dva od ubitih sta namreč prvič šla po konje kar v Apulijo in nista kot običajno kupila mesa že v Catani. Morda pa je mafija že večkrat zamlan »prosilac«, naj odstranijo hlev, ki je bil bržkone komu v napoto.

Kot zadnja in najbolj zaskrbljujoča pa je hipoteza, da je nekdo hotel s pokolom načeti »prestizž« mafijskih družin Zanca in Vernengo, ki nadzirajo širše območje Trga Scaffa in so tesno povezani s klanom Marchese-sejevih. V takem primeru je bil pokol le uvod v novo vojno med posameznimi klani. Družini Zanca in Vernengo sta neke vrste »vojaško krilo« klana Grecovih iz Ciacullija.

Preiskovalci seveda izključujejo, da bi bil pokol povezan z izpovedmi Tommasa Buscette, a po vsem sodeč je vsa zadeva precej hujša kot jo skušajo prikazati.

Jubilej dvojezične šole v Prekmurju

Dvojezično šolstvo v Prekmurju praznuje srebrni jubilej — 25-letnico. Gre za dogodek, ki ni pomemben samo za madžarsko narodnost v severnem delu Slovenije, marveč tudi za celotno demokratično narodnostno politiko Slovenije in Jugoslavije. Dvojezično šolstvo omogoča enakopraven nacionalni, kulturni in jezikovni razvoj učencev slovenske in madžarske narodnosti, vendar pa ima politika dvojezičnega šolstva še mnogo drugih učinkov, od političnih in kulturnih do ekonomskih.

Zanimivo je navesti nekaj podatkov. V lendavski občini in v občini Murska Sobota je v dvojezičnih osnovnih šolah 1.350 učencev, od tega je okrog 45 odstotkov otrok madžarske narodnosti. V minulem šolskem letu so dosegli učenci v dvojezičnih osnovnih šolah 99,3-odstotni učni uspeh, osip pa je samo 4,2 odstotka. Pedagoške analize in raziskave kažejo, da se vsi ti učenci enako uspešno vključujejo v šolah na drugi stopnji. Za uspeh dvojezičnega osnovnega šolstva je nedvomno izjemno pomembno predšolsko pripravljajoče otrok. Zato v Prekmurju vse predšolske otroke vključujejo v otroško varstvo, kjer jih že začnemo poučevati obeh jezikov in jih pripravljati na zahtevnejše naloge v dvojezičnih šolah. Pedagogi in starši skupno ugotavljajo koristnost takšne politike. Predšolska priprava otrokom omogoča normalnejše srečanje z zahtevami učnega načrta v osnovnem šolstvu, kjer je jezik narodnosti opredeljen tako v učnem načrtu kot v predmetniku z enakim številom učnih ur in enako ravni znanja, kakor jezik večinskega naroda. Toda

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

V glasovanju o Andreottijevem odstopu Vlada bo ponovno zahtevala zaupnico

RIM — Predsednik vlade Craxi je včeraj ob zaključku svojega obiska v Veliki Britaniji napovedal, da bo vlada postavila vprašanje zaupnici, ko bo treba glasovati o zahtevi KPI po odstopu zunanjega ministra Andreottija. V svojem posegu je predsednik vlade bil dokaj polemičen do opozicije. Kljub temu, da so tudi partnerji KD v okviru petstrankarske vlade privolili da se glasuje o zaupnici, je vendar znotraj večine še kar naletelo. Republikanski voditelj Spadolini je izrecno dejal, da kar zadeva moralno vprašanje, večina ne more nikomur vsiliti, kako naj se obnaša. Spadolini je tudi dejal, da je proti srečanju tajnikov strank vladne večine, ki po njegovem mnenju, ne bi obrodil nobenih sadov.

Zelo odkrit, kot je zanj značilno, je bil demokristjanski senator Donat Cattin, ki je jasno in glasno zahteval odstop vlade. In vsa zadeva v zvezi z zunanjim ministrom Andreottijem je v resnici dokaj dokaj nerodna in

neprijetna za vse. Sklep predsednice poslanske zbornice Jottijeve, da sprejme resolucijo KPI in še zlasti tajno glasovanje, prisililo vlado, da odgovori: vsi pa so se hoteli izogniti zaupnici glede tako delikatnega vprašanja. V sredo bo o komunistični resoluciji razpravljala senat. Da bi se izognili vsaki nevarnosti, bodo vladne stranke, pod pritiskom krščanske demokracije, najbrž spremenile pravilnik, tako da bi senatorji glasovali javno. Chiaromonte, predsednik komunistične skupine v senatu, je glede tega že protestiral ter obtožil večino, da sproti spreminja pravilnik, kot pač koristi njenim notranjim igram.

V tem vzdušju je KPI sprožila še en napad na vlado, tokrat na področju davkov. V svoji tiskovni konferenci je načelnik skupine KPI v poslanski zbornici Giorgio Napolitano izjavil, da partija ne bo podprla finančnega zakona, če ne bodo čimprej o-

NADALJEVANJE S 1. STRANI

Na seji tržaškega občinskega sveta Na občini so se spomnili Partizanskega dnevnika

TRST — 40. obletnica izida prve številke Partizanskega dnevnika, predhodnika našega dnevnika, je odjeknila tudi na sinočnji seji tržaškega občinskega sveta. Spomnili so se je svetovalec Tržaškega gibanja Parovel, ki je dal za to pobudo, odbornik Slovenske skupnosti Lokar in komunistični svetovalec Spetič. Med njihovim izvajanjem so fahisti in del melonarjev polemično zapustili sejno dvorano.

Parovel, Lokar in Spetič so poudarili, da je bil Partizanski dnevnik edini partizanski dnevnik v takrat zaslužni Evropi in je zato še danes zgled hrabrosti in poguma, s katerima se je slovenski narod uprl in bori proti nacifašizmu. Po zgodovinskem orisu tega edinstvenega dogodka v vasi Zakriž nad Cerknim so govorili tudi poudarili vlogo, ki jo igra danes Primorski dnevnik ne samo

za življenje slovenske narodnostne skupnosti, ampak tudi pri utrjevanju sožitja in prijateljstva med tukaj živčima narodoma.

Na sinočnji seji občinskega sveta, na kateri je tekla beseda skoraj izključno o upravnih zadevah, je župan Richetti sporočil, da je občinska uprava sredi tedna uradno povabila predsednika vlade Craxija na osrednjo slavnost ob 30-letnici priključitve Trsta k Italiji. Župan je izrazil upanje, da se bo ministrski predsednik odzval vabilu tržaške občine, čeprav iz Palače Chigi doslej ni še prišlo nobenega uradnega sporočila v zvezi z morebitnim Craxijevim obiskom. Pač pa je svoj prihod v Trst prav včeraj uradno potrdil obrambni minister Spadolini. Slavnost na Trgu Unità, ki bo v petek, 26. oktobra v jutranjih urah, bo potekala pod pokroviteljstvom predsednika republike Pertinija. (st)

Namiznoteniški pokal prvakov

Krasovke podlegle Zagrebčankam

Sinoči smo bili priča v repenski te- lovadnici izrednemu športnemu dogodku, ki je imel te dni velik odmev. V prvem kolu namiznoteniškega pokala pokalnih prvakov sta se srečali ekipi Krasa in Mladosti Ribomaterial iz Zagreba. Včerajšnje mednarodno srečanje je bilo res zgodovinskega pomena in bo ostalo v naših športnih analizah zabeleženo z zlatimi črkami. Največ zaslug za ta ponoven uspeh pa nosijo športni delavci športnega krožka Kras, ki so do potankosti poskrbeli, da je srečanje nemoteno potekalo brez vsakršnih težav.

Številno občinstvo, ki se je zavedalo pomembnosti tega srečanja, je lahko spremljalo na delu igralke evropskega slovesa kot so: Branko Batinič, sedmo najboljšo igralko v Evropi, Amelo Fazlić, izredno talentirano mladinko, ki zaseda peto me-

sto na državnih lestvicah in Dubravko Fabri - Vučkovič, edino jugoslovansko igralko, ki igra z benholder načinom. Bila je to res vrhunska predstava, katere nimamo priliko pri nas v zamejstvu pogostoma spremljati.

Prva je sinoči v najprestižnejšem evropskem pokalu stopila za zeleno mizo Sedmakova, ki se je pomerila s Fazličevo. Zagrebčanka se je izkazala za napadalno igralko, ki odlično vleče spin iz forhanda in raje čim hitreje zaključuje napadalne akcije. Izkazalo se je, da je za razred boljše od Damjane in je bila potemtakem proti taki nasprotnici krasovka popolnoma brez moči.

Cergolova je v začetku drugega srečanja celo povedla s 5:3, a tudi v tem srečanju je zlahka prevladala izkušenejša Fabri - Vučkovič. Konč-

no je bila na vrsti Branka Batinič v srečanju z Doljakovo. Številno občinstvo se je lahko na lastne oči prepričalo o tekmovalnih zmogljivostih večkratne jugoslovanske državne prvakinja. Izkazala se je za odlično obrambno igralko, ki je večkrat spravila Sonjo v težave, tudi takrat ko je bila kar pet metrov oddaljena od mize.

Najbolj izenačeno je bilo predzadnje srečanje večera, v katerem je Cergolova posem zasluženo odtrgala nasprotnici set. Marina je že bila na pragu podviga, ko je v odločilnem tretjem setu nadoknadila zaostanek 15:20 in celo povedla 21:20, žal pa ji ni uspelo osvojiti srečanja. Kot prejšnji, je bil tudi zadnji nastop Batiničeve le gola formalnost in ji je srečanje s Sedmakovo služilo le kot

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

V Zgoniku sprejeli osnutek variante regulacijskega načrta

Zgoniški občinski svet je predsinotnim sprejel osnutek variante splošnega občinskega regulacijskega načrta z glasovi svetovalske večine, medtem ko je svetovalska manjšina Slovenske skupnosti glasovala proti temu sklepu, ker ni bilo predhodnega posvetovanja s prebivalstvom in ker ni še razčiščeno vprašanje naravnih parkov. Varianta zaenkrat ne vsebuje perimetracije naravnih parkov in zaščitnih območij, ki jih predvideva deželni urbanistični načrt, ker bodo o tem razpravljali predstavniki vseh občin na nivoju Kraške gorske skupnosti.

V prihodnjih dneh bo po vaseh goiške občine javna razlaga in razprava o varianti regulacijskega načrta, občani pa imajo 40 dni časa za morebitne ugovore.

NA 5. STRANI

NADALJEVANJA S PRVE

● Jubilej

ne gre samo za enakovredno mesto jezika narodnosti v šolstvu, temveč v celotnem komuniciranju v vsakem življenjskem okolju. V tej celovitosti odnosa do jezika narodnosti se kaže toliko večja vrednost in pomembnost dvojezičnega šolstva. Takšen koncept dvojezičnega šolstva pa zahteva primerne, kakovostne materialne razmere, celo nekatere prednosti pri zagotavljanju prostorskih in kadrovskih razmer. V Prekmurju ugotavljajo, da so dvojezične šole dobro preskrbljene z učili, 71 vrst jih je uvoženih iz LR Madžarske, da je v poprečju na oddelek 18 učencev, na učitelja pa le 12, medtem ko je na primer poprečje v slovenskih šolah na oddelek nad 30 učencev. Dvojezične šole dobivajo tudi dodatna sredstva za vrednotenje težjega in bolj odgovornega pedagoškega dela, za dodatna učila iz Madžarske, za dodatne učbenike in delovne zvezke, ki so dvojezični ali pa samo v madžarskem jeziku, za madžarske knjige v šolskih in strokovnih knjižnicah in za druge aktivnosti (za sodelovanje s šolami na Madžarskem, za dodatno jezikovno izobraževanje ipd.). Tisti, ki se spominjajo začetkov dvojezičnega šolstva v Prekmurju, ne pozabljajo omenjati težav s kadri. Danes so se razmere bistveno spremenile in jezikovno in strokovno kvaliteten kader zdaleč ni več tak problem, kot je bilo to na začetku. Dvojezična osnovna šola v Prosenjakovcih, v občini Murska Sobota, pa po vseh merilih sodi med najlepše v Sloveniji.

Ob jubilejih se sicer navadno naštevajo konkretni rezultati, številke in ugodne ocene. Vendar je nesporno, da bo razvoj dvojezičnega šolstva v Prekmurju zahteval še dodatne napore in še izvirnejše domišljije vseh možnosti, ki jih ponuja. Kajti pomen dvojezičnega šolstva presega zgolj okvire šolstva in pedagogike. V praksi namreč pomeni uresničevanje družbene in nacionalne politike, ki se zaveda, da položaj in razvoj katerekoli narodnosti ne more biti prepuščen narodnosti sami, ampak je v prvi vrsti naloga in odgovornost večinskega naroda.

IVAN MIRČ

● V zaporu

neral Musumeci član tajne prostozidarske Gellijeve lože P 2, kot njegov neposredni nadrejeni general Santovito. In prav ti ljudje so dali svoj »doprinos« pri brezmiselnem iskanju Alda Mora, preiskovalce speljali na napačno sled pri bolonjskem pokolu, a bili nadvse uspešni pri osvoboditvi Cira Cirilla. Nič čudnega torej, da marsikdo ocenjuje »vzporedno strukturo« Sismi kot odraz Gellijeve strategije pronicanja v najbolj zaupne vzvode oblasti.

Iz poročila parlamentarnega odbora za tajne službe izhaja tudi, da je SI SMI dal Pazienzi kar 130-krat na razpolago svoja letala, ga finančno podpiral in mu nudil splošno kritje.

● Vlada

dobrili Visentinijevega načrta. Ne gre samo za politično vprašanje: predlogi proti davčnim utajevalcem, ki jih vsebuje Visentinijev osnutek, bi pomenili za državo vrsto dohodkov, ki v finančnem zakonu ne bi bili predvideni in bi se vse vprašanje javnih izdatkov spremenilo.

● Krasovke podlegle

trening pred bodočimi mnogo zahtevnejšimi pokalnimi nastopi.

IZID SREČANJA
Kras — Mladost Ribomaterial 0:5
Sedmak - Fazlič 0:2 (5:21, 7:21); Cergol - Fabri - Vučković 0:2 (14:21, 10:21); Doljak - Batinič 0:2 (9:21, 11:21); Cergol - Fazlič 1:2 (21:16, 13:21, 21:23); Sedmak - Batinič 0:2 (13:21, 10:21).

SODNIKA: Pupin in Torrenti iz Trsta. Z. S.

Kljub oživiljanju gospodarstva v industrijskih državah

Dramatična pocenitev nafte na prostem trgu zaradi razlik med ponudbo in povpraševanjem

BRUSELJ — V Zahodni Evropi s presenečenjem ugibajo, kaj je povzročilo »dramatično« pocenitev nafte, o kateri poročajo agencije s prostega trga nafte v Londonu in z borze surovin v New Yorku. Po eni od hipotez je padec cen simptom resnih tržnih neravnovesij, ki utegnejo že v prihodnjih dneh pripeljati do druge uradne pocenitve nafte v zadnjih dveh letih.

»Vse se je obrnilo navzdol,« je nemir na borzah opisala ena od agencij. V Londonu so se pocenile vse vrste nafte, ki jih prodajajo na tamkajšnjem prostem trgu. Pocenitev soda nafte (v tonu gre sedem sodov) je segala od pol do pol drugega dolarja. Najgloblje, na okrog 26 dolarjev (za skoraj 4 dolarje pod uradno ceno), so padle cene za nafto tipa »forties« in »brent«, ki ju črpajo v Severnem morju.

Približno enak padec, za 1,4 dolarja, je v New Yorku doživela nafta »west texas«, katere kakovost in ceno (predvčerajšnjim je sod te nafte

veljal 26,3 dolarja) primerjajo z nafto iz severnomorskih nahajališč v Evropi.

Direkten povod za predvčerajšnjo pocenitev naj bi bile vesti, da nameravata dva velika proizvajalca Nigerija in Abu Dabi v kratkem poceniti svojo nafto, prvi za 2 dolarja (na 28 dolarjev), drugi pa za pol dolarja. S to odločitvijo naj bi se po zahodnoevropski presoji državi »uprli« politiki OPEC.

Po teh komentarjih je lažje uganiti, kaj je pripeljalo do odločitve obeh držav, kot, kaj naj bi se iz »upora« znotraj organizacije izvoznic nafte v prihodnjih dneh utegnilo izcimiti.

Opazovalci so si edini, da sta se državi odločili svojo nafto poceniti zato, ker sta enak sklep dan poprej objavili Velika Britanija in Norveška: prva bo »v kratkem« svojo nafto pocenila za 1,35 dolarja, druga pa za 1,5 dolarja po sodu, tako, da bo nova cena nafte tipa »brent«, denimo, 28,65 dolarja, kar je še vedno precej višje od ravni

cen na prostih trgih.

Na takšen razplet je vplival sklop številnih razlogov. Najpomembnejšega je predvčerajšnjim omenil ameriški državni sekretar za energijo Donald Hodel, ki je na tiskovni konferenci v Londonu dejal, da je dnevna svetovna ponudba nafte ta hip za 8 milijonov sodov večja od povpraševanja. Rast povpraševanja, ugotavljajo na Zahodu, je to jesen, kljub oživiljanju iz recesije, počasnejša kot so pričakovali. Vse kaže, da se bodo v prihodnjih mesecih presežki še povečali zaradi mile zime, ki jo tod prerokujejo in na rovaš katere bi rast porabe še naprej ostala na mrtvi točki.

Donald Hodel je napovedal, da bo zaradi tržnih presežkov zanesljivo »kratkoročno« prišlo do pocenitve nafte na cene med »25 in 30 dolarji za sod«. Zdajšnja najnižja uradna cena soda nafte je okrog 29 dolarjev.

DUŠAN SNOJ

Craxi končal pogovore z britanskimi partnerji

LONDON — Ministrska delegacija, ki jo je vodil predsednik Bettino Craxi, je zaključila svoj kratek obisk v Veliki Britaniji. Pogovori so bili zelo plodni, pravita obe strani, in so zadevali predvsem mednarodna vprašanja, vprašanja odnosov v okviru Evropske gospodarske skupnosti ter dvostranske odnose med Italijo in Veliko Britanijo.

Pogovori sodijo v okvir rednih stikov med obema državama, članicama EGS, tokrat pa so bili pogovori toliko bolj pomembni, ker bo Italija 1. januarja prevzela šestmesečno

predsedstvo EGS. Craxi in Thatcherjeva sta soglašala, da je treba čimprej sprejeti v EGS Španijo in Portugalsko.

Nadaljnja tema pogovorov so bili odnosi med Vzhodom in Zahodom ter na Bližnjem vzhodu. S tem v zvezi obe državi ocenjujeta dokaj previdno zadnje črnjenkove izjave ameriškega tisku, pa čeprav sta jih označili kot spodbudne. Za sedaj njegove izjave najbrž še ne pomenijo, da se bo politična linija SZ spremenila, dajejo pa upati, da se bo pač nekaj zgodilo po ameriških volitvah.

Policija aretirala kamorističnega župana

AVELLINO — Včeraj zjutraj je policija po nalogu državnega pravdnika iz Avellina Antonia Gagliardija aretirala župana mesteca Quindici 23-letnega Eugenia Graziano in drugih šestnajst oseb, ki so obtoženi združevanja v kamoristične namene.

Eugenio Graziano, ki je bil izvoljen za župana pred desetimi dnevi na krajevni listi »Torre«, je med drugim obtožen umora 28-letnega Giuseppe Fabija, ki je pripadal neki drugi kamoristični skupini.

V mestecu Quindici že 25 let kraljuje kamoristična družina Graziano. Prejšnji župan je bil namreč Eugeniov oče Raffaele, ki je bil izvoljen na to odgovorno mesto, ko je bil v zaporu. Župansko mesto je zato takoj izgubil z odlokom predsednika republike. Pred Raffaelejem je mestecu Quin-

dici pri Avellinu županoval njegov brat Fiore, ki je bil umorjen med neko nogometno tekmo.

Policija je skupno izdala 30 zapor-nih nalogov, vendar pa je, kot reče-no, aretirala le šestnajst oseb. Med tistimi, ki jih policija še išče, so 26-letni Antonio Manzi, ki je trenutno v zaporu v Združenih državah Amerike, ker je obtožen razpečevanja mamil, mestni redar 45-letni Carmine Iorio in prav Eugeniov oče Raffaele, ki se je skril neznano kam.

Policija je protikamoristično akcijo organizirala široko, saj so začeli z aretacijami včeraj navsezgodaj, istočasno v občinah Lauro, Moschiano, Forino in Atripalda. Obtožence so v glavnem presenetili med spanjem, tako da se ti niso mogli upreti predstavnikom javne varnosti.

Ostre reakcije na odobritev zakona o spolnem nasilju

RIM — Odobritev zakona o spolnem nasilju je povzročila žolčno reakcijo predvsem v levičarskih strankah, kjer ugotavljajo, da so vnešeni popravki popolnoma spremenili značaj zakona in ga v bistvu izjalovili. Še zlasti ostro ocenjujejo odpravo tistega člena, ki predvideva možnost za družbene organizacije, da se prijavijo kot civilna stranka. Komunistične ženske so objavile sporočilo, v katerem pravijo, da so stranke, predvsem KD, MSI, PSDI in PLI ugonobile zakon o spolnem nasilju, čemur je pripomoglo dejstvo, da so se socialisti vzdržali, radikalc pa niso glasovali. Komunisti so glasovali proti zakonu, ker je popolnoma izgubil svoj prvotni pomen in bil več tak, kot so ga hotele ženske.

S svoje strani pa proletarska demokracija ugotavlja, da ne gre več za zakon proti spolnemu nasilju, temveč za zakon, ki določa samo represivne ukrepe. DP tudi obsoja zadržanje radikalcev, ki se širokoustijo s svojimi posegi za državljanske pravice, ko pa gre za konkretne posege so odsotni.

Italijanski minolovci so se vrnili v La Spezio

LA SPEZIA — V vojaškem oporišču v La Spezii se je včeraj zjutraj zaključila italijanska ladijska odprava, katere naloga je bila pripomoči k očiščenju Rdečega morja in iskanju min, ki naj bi se skrivale na dnu. Ladja Cavezzale ter trije minolovci Lotto, Frassino in Castagno so pripluli v jutranjih urah v pristanišče, kjer so posadke čakali svojci pa tudi predstavniki oblasti. Uradno je povratnike pozdravil načelnik generalštaba vojne mornarice admiral Marulli, ki je dejal, da je odprava pokazala veliko stopnjo pripravljenosti in strokovnosti italijanske mornarice. Iz česa to sklepa ni rečeno, saj niso Italijani, kot tudi večina drugih odprav, odkrili nobene mine v vodah Rdečega morja.

Posegel je tudi podtajnik za obrambo Signori, ki je podčrtal pomen italijanskega posega prav na območju, ki je bistveno za mednarodno trgovino.

A casa del GENTILE A deterstvo

OBIŠČITE NAŠ SUPERMARKET

- pralni praški
- parfumerija - plastični in pisarniški artikli

velika izbira - prihranek

Ulica S. Pellegrino (Biancospino) 27
Telefon: 213969

PROSTORNO PARKIRIŠČE

OPČINE - TRST

NARODNA ULICA

FERNETIČI

Villa Carisia

ULICA BIANCOSPINO

ULICA FERROVIA

PROSELA ULICA

ZOI navrgle skoraj 2 milijardi dinarjev

SARAJEVO — Ko bomo popolnoma izplačali vso gradnjo športnih objektov, poslovne prostore, hotele in druge gostinske objekte, vso nabavljeno opremo in drugo, ter ne bomo nikomur ostali dolžni niti dinarja — pod pogojem, da bomo izterjali vse dogovorjene obveznosti — bo organizacijski komite imel gotovino v znesku 1,95 milijarde dinarjev.

To je dejal predsednik organizacijskega komiteja 14. zimskih olimpijskih iger Branko Mikulić ob koncu včerajšnje sklepne seje tega telesa, na kateri so med drugim sprejeli tudi poročilo o uresničenih finančnih sredstvih in vlaganjih v obdobju od leta 1979.

Do 15. septembra letos znašajo skupna sredstva, ki so jih realizirali z denarnimi računi organizacijskega komiteja, 17 milijard dinarjev, skupna vlaganja pa več kot 16 milijard dinarjev. (dd)

Ugodna ocena odnosov med SFRJ in Turčijo

BEOGRAD — Predsednik predsedstva SFRJ Veselin Djuranović je z osebnostmi, ki so ga spremljale, včeraj končal uradni tridnevni obisk v Turčiji in se popolne vrnil v Beograd. Na surčinskem letališču so ga pričakali član predsedstva SFRJ Stane Dolanc, podpredsednica skupščine SFRJ Nuša Keršovan in druge ugledne osebnosti družbenopolitičnega življenja Jugoslavije.

Predsednik predsedstva SFRJ je v pogovoru s skupino jugoslovanskih novinarjev, ki so spremljali njegov obisk, izrazil zadovoljstvo z rezultati pogovorov. Hkrati je opozoril na pomen nujnosti krepitve odnosov med državama in opozoril na njihov pomen ne le z dvostranskega, temveč tudi z medbalkanskega in mednarodnega vidika. Veselin Djuranović je v pogovoru tudi dejal, da sta obe strani soglašali o nujnosti podrobnejšega pristopa h gospodarskemu sodelovanju. (dd)

Jutri ob glavni cesti pod Kanalom ob Soči pri vasi Morsko Spomenik pohodu v Benečijo

KANAL — Jutri, v nedeljo dopoldne, bodo ob glavni cesti pod Kanalom ob Soči pri vasi Morsko odkrili obeležje v spomin na znani prehod brigad in štaba XXX. divizije IX. korpusa čez Sočo in na njen pohod v Beneško Slovenijo.

Bilo je konec januarja 1944. Položaj v Beneški Sloveniji je bil po veliki nemški ofenzivi na partizanske sile na področju Matajurja precej slab. Ljudje so bili pod močnim sovražnim pritiskom in izpostavljeni zastraševanju. Zlasti tisti, ki so po kapitulaciji Italije v septembru 1943 kazali svoje očitne simpatije za partizansko vojsko in za narodnoosvobodilno gibanje sploh. Po ofenzivi 1943, v kateri so bile partizanske sile precej prizadete in so v zaključni bitki pri Topolovem izgubile tudi del svojega poveljniškega kadra, na področju Beneške Slovenije ni bilo nobene večje partizanske enote, manjše skupine, ki so jih sestavljali v pretežni meri domačini, pa niso bile sposobne izvajati pomembnejših akcij. Ob vsem tem so tudi sovražne sile imele velik interes nadzorovati to področje zaradi njegove strateške važnosti, saj so preko njega vodile pomembne prometne poti iz Italije proti Rajhu.

V takem položaju je štab IX. korpusa sklenil izvesti drzen pohod v Beneško Slovenijo, ki naj bi ljudem pod Matajurjem dokazal, da partizanske sile niso uničene in jim povrnil moralo in voljo za odpor proti okupatorju, sovražnika pa oviral na njegovih prometnicah. Za pohod je določil XXX. divizijo (takrat še XXXII.) z vsemi tremi njenimi brigadami in prištavnimi oddelki.

Priprave za pohod so se začele zadnje dni januarja 1944 dejansko že na šentviški planoti, s katere so se brigade v nenadnem nočnem pohodu in v največji konspirativnosti v noči od 29. na 30. januar premaknile na izhodiščne položaje na področje Kanalskega vrha, Lokovca in Raven. Teren za prehod Soče so podrobno raziskali divizijski obveščevalci s pomočjo terencev, prav tako pa so tudi natančno preučili položaje sovražnih sil in gibanje njihovih straž in patrulj. Po skrbnih pripravah tudi v samih enotah je štab divizije pod poveljstvom komandanta Alberta Jakopiča - Kajtimira, starega borca in vodilnega udeleženca prvega majskega pohoda Gregorčičeve in Gradnikove brigade v Benečijo pod vodstvom generala Jake Avšiča, odredil, da bosta 18. Bazoviška in 19. Kosovelova brigada prečkali Sočo pri vasi Morsko pod Kanalom, 17. Gregorčičeva brigada s štabom divizije in podoficirsko šolo pa pod vasjo Deskle v sami njeni neposredni bližini. V vseh teh enotah je bilo okrog 2500 borcev in bork.

V noči od 30. na 31. januar so vse tri brigade poskrbele za potrebno zavarovanje, istočasno zapustile svoje izhodiščne položaje in se spustile v dolino Soče na predvidenih sektorjih. Ta noč mi je ostala v neizbrisnem spominu. S propagandnim oddelkom divizije sem bil v sklopu divizijskega štaba in 17. brigade. Noč je bila deževna in hladna, ko smo se po gosto zaraščenem koritu v dolgi razpotegnjeni koloni in v tišini, ki jo je motilo samo rožljanje orožja in topotanje težko oto-

vorjenih mul, spuščali v dolino. Že v sami dolini, prav tam, ker se precej razširi, smo morali hitro preteči travnato ravan, prestopiti cesto in steči k bregu Soče, ki je bila tam pod Desklami precej nizka, največ do kolen. Spominjam se, da smo z desne lahko videli luči v Desklah in slišali pasji lajež, bolj z daljave, od tam, kjer sta pri Morskem prečkali cesto in Sočo Bazoviška in Kosovelova brigada, pa slišali tudi nekaj strelav.

Sam prehod čez Sočo je bil izpeljan hitro in brez barke, čeprav ni bilo mogoče, da se sovražnik v svojih utrjenih postojankah v Desklah in Kanalu ne bi zavedal, da prehaja Sočo velika vojska. Očitno ni hotel tvegati spopada. Na desnem bregu reke smo prešli še progo in se zarili v strmino proti našim prvim ciljem na magistralni cesti, ki pelje od Brd čez Kobalar proti Ligu, Kambreškemu, Ravnam in dalje proti Kobaridu na eni in proti vrhu Matajurja čez Kolovratov greben na drugi strani.

Ni moj namen opisovati pohoda in neštetihih bitk in akcij v dobrih dvajsetih dneh, kolikor je trajal pohod, ki je brigade popeljal prav na rob furlanske nižine in potem v neprimerno bolj dramatičnih okoliščinah spet nazaj čez Sočo višje gori med Kamnom in Volarji ter pod Kanalom. Poudariti bi hotel le, da je prebivalstvo Beneške Slovenije razen v redkih primerih, to silno partizansko vojsko lepo sprejemalo, saj so bili v njej tudi njegovi sinovi. Med pogostimi spopadi s sovražnikom, ki je pohod brigad spremljal tudi z letalskimi napadi in tankovskimi enotami ter ga skušal onemogočiti z velikim obkoljevalnim manevrom, so brigadni in divizijski propagandni oddelki prirejali tudi mitinge po vaseh, na katerih so ljudem prinašali ne le slovensko besedo, pač pa tudi glas svobode in vere v končno zmago nad naci-fašističnim okupatorjem.

Pohod in boji so seveda ob velikih fizičnih naporih za vse zahtevali smrtno žrtve in ranjene. Najbrž ne bo nikoli natančno znano, koliko partizanov je takrat pustilo svoja življenja na beneških strminah in grapah, gotovo pa je, da so naše žrtve bile znatno manjše od sovražnikovih že zaradi same partizanske taktike vojskovanja. Med pohodom je bilo veliko primerov požrtvovalnosti in junaštva, celo drznosti, predvsem pa je bila neuničljiva volja, premagati vse težave in pokazati ljudem in svetu, pa seveda sovražniku, da deluje na Primorskem partizanska vojska, pripravljena boriti se do končne zmage. Ta vojska je tudi dokazala, da ima sposobno vodstvo in da je sposobna uspešno manevrirati tudi na še tako izpostavljenem terenu, kakršnega je takrat predstavljala Beneška Slovenija.

Spomenik v bližini Morskega, kjer sta prehod Soče izvršili Bazoviška in Kosovelova brigada, naj bo zato spomin na to veličastno dejanje, ki ga je mogoče primerjati le s skoraj istočasnim pohodom 14. divizije na Štajersko, naj pa bo tudi spomenik vsem tistim, ki so na tem pohodu omahnili v smrt, da bi narod živel svoboden in da bi na svetu vladalo bratstvo med ljudmi in narodi.

JOŽE KOREN

Elektrika iz vode

V 4 mesecih zgradili HE Monte Fortin na Soči pri Farri

GORICA — »Ko sem leta 1958 prišel k mestnim podjetjem, smo začeli govoriti o gradnji hidroelektrične centrale v kraju Monte Fortin pri Farri. Ves ta čas se nam, javnemu sektorju, zamisel ni iztekla, pač pa bo centralo te mesece, ko odhajam v pokoj zgradil zasebnik iz Osoppa.« Inženir Rignat s tem ni zadovoljen, zlasti zato ne, ker so o objektu veliko razpravljali tudi v občinskem svetu in še zlasti takrat, ko so načrtovali namakalni sistem z zajetjem pri ločniškem mostu. Takrat so zgradili tudi prekop do Farre in s tem pridobili padec, ki ga je mogoče videti s ceste, vendar bolj daleč od tega niso prišli.

Potem pa je lani prišel zasebnik iz Osoppa, industrijec pohišstva, ki je na tesnem z električnim tokom za svoje obrate, v enem letu dobil od ministrstva dekret za gradnjo, pred dvema mesecema začel z delom v zelo težkih pogojih in v polovici decembra bo elektrarno že pognal.

Včeraj so pripeljali vrteči se del turbine in ga pričeli vgrajevati. To fazo del je osebno vodil projektant in poglavitni dejavnik pri tej centrali, inženir Ferdinand Rosset, v mladih letih tehnik in delavec pri FIAT, sedaj doktor ekonomskih ved, za hobby psiholog, sicer kapetan industrij, graditelj sedaj že četrte hidroelektrarne, eden izmed tolkih uspešnih furlanskih podjetnikov.

»Ker sta naši tovarni pohišstva Fantoni in Plaxil želeli postati konkurenčnejši, smo začeli pritiskati, da bi izkoriščali vodne padce na namakalnih kanalih. Z zakonom 308 od leta 1982, ki dovoljuje zasebnikom gradnjo HE pod 3.000 kilovatov, smo bili prvi v Italiji (naš dekret nosi št. ena), ki smo začeli »živeti« po tem zakonu in smo doslej zgradili že dve HE, goriška bo tretja, v kratkem pa bomo pognali še četrto.«

Dr. Rosset je nadalje povedal, da njegova firma svojo elektriko dobavlja družbi ENEL, ta pa iz svojega omrežja napaja obe tovarni, kar koristi enemu in drugemu.

Glede HE Monte Fortin je industrijec že sklenil sporazum z namakalnim konzorcijem o dobavi vode. To pomeni, da bodo poslej zapornice pri ločniškem mostu vedno spuščene in da bomo imeli v vseh letnih časih, in ne samo poleti, umetno jezero. Hidrocentrala bo dobivala po 20 kub. m vode na sekundo. Padec znaša 14 metrov, zaradi česar bo proizvajala 2.500 kilovatov, odnosno 16 milijonov kilovatnih ur na leto.

Spomnil sem se utrjavajočih razprav v občinskem svetu o HE Monte Fortin. Očitno so petrolejski mogotci že takrat zavračali vse, kar je na energetskem področju šlo mimo njih. Morda so morala priti leta suhih krav, pa nova energetska filozofija, da so stvari krenile na drugo pot. Bržčas je tudi država morala odpreti pot takšnim pobudam.

GORAZD VESEI

Včeraj so pričeli vgrajevati os vodne turbine HE Monte Fortin pri Farri na Goriškem

POGOVORIMO SE

V kmečki in obrtni hranilnici in posojilnici boš vedno našel koga, ki ti bo pripravljen svetovati glede kateregakoli finančnega vprašanja. In najvažnejše je to, da boš s tem našel ljudi, ki živijo v tvojem okolju, ki delujejo v tvojem domačem kraju in poznajo njegovo stvarnost, njegove značilnosti in probleme. V kmečki in obrtni hranilnici in posojilnici, ki je ustvarjena po meri človeka, boš našel res človeški odgovor na vsak svoj finančni problem.

KMEČKE IN OBRTNE
HRANILNICE IN
POSJILNICE

v Furlaniji-Juljski krajini

Tvoja domača banka

CGIL-CISL-UIL ostro obsoja stališče Združenja trgovcev

»Vsak državljani mora plačevati davke sorazmerno z višino realnega dohodka«

»Davčna vojna« ustajevalcem, ki jo je odvetnikom, zdravnikom, gradbincem, trgovcem na drobno, lastnikom lokalov, malim podjetnikom in preostalim avtonomnim operaterjem trgovskega sektorja napovedal minister za finance Visentini, je že dvignila veliko prahu, vse kaže pa, da se bo po zapori trgovin in gostinskih obratov, ki jo je za torek napovedalo po vsej Italiji združenje trgovcev Confindustria, spremenila v pravo bojno polje. Mimo političnih zdrah in nelagodnosti v nekaterih strankah, ki so si v prejšnjih vladah z raznimi ugodnostmi hoteli zagotoviti glasove teh slojev, saj predstavljajo z družinskimi člani približno četrtino italijanskega prebivalstva (predvsem velja to za KD, kateri je predsednik Confindustria Orlando posredno zagrozil, da bi lahko izgubila 10 milijonov glasov), je togo stališče Confindustria naletelo na ostre reakcije sindikalne zveze CGIL-CISL-UIL, ki je napovedala — tokrat povsem enotno — široko mo-

bilizacijo v podporo ministra Visentinija.

Na tiskovni konferenci, ki sta jo sklicala včeraj v Novinarskem krožku deželno vodstvo sindikalne zveze in vsedrjavno tajništvo CGIL-CISL-UIL za trgovski sektor, je bila ocena tokrove zapore izredno trda: »cehovska, izizvalna, nevarna.« Predvsem pa v nasprotju z interesi odvisnih delavcev in upokojencev, ki vsa ta leta plačujejo davke do zadnje lire, s svojimi dajatvami ustvarjajo 70 odst. kritja finančnega zakona, v katerem je med drugim predvidenih tudi več finančnih olajšav za trgovinski sektor, kot je dejal deželni področni tajnik CGIL-CISL-UIL Molinari, ki je tudi našel deželna zakona v korist trgovskega sektorja.

Vsederjavni tajnik zvezne federacije za trgovski sektor Vanni je ob tem poudaril, da sindikati nečesto ustvarjati razkola med delodajalci in odvisnimi delavci, da pa je potrebna reforma davčnega sistema, tako da ne bo več tistih velikih diskriminacij

na škodo odvisnih delavcev, kot jasno pričajo podatki, da se je zanje odstotek davka Irpef v zadnjih osmih letih podvojil (od 9 na 18 odst.) in da je za leto 1981 več kot dve tretjini trgovcev na drobno prijavilo od 2,5 do 10 milijonov lir dohodka — za vse leto — kar je ravno toliko, kot je prijavila večina italijanskih upokojencev. Znano je tudi, je dejal Vanni, da trgovci, mali podjetniki in gradbinci pogosto prijavljajo manjši dohodek kot pri njih zaposleni delavci.

Stališče Confindustria in zopora je za zvezne sindikate naspredljiv poskus po ohranjanju cehovskih privilegijev, kar je tako po moralni kot gospodarski plati v škodo vse skupnosti, še posebno pa najmanj premožnih. Zato CGIL-CISL-UIL poziva vse odvisne delavce, naj se v torek redno javijo na delovnem mestu, celotno javnost pa na mobilizacijo za uveljavljanje načela, da mora vsak državljan plačati davke sorazmerno z višino dohodkov.

V nedeljo manifestacija KPI o odporništvu

Za nadaljnje napredovanje na poti soočanja in sožitja

Ovrednotiti prispevek komunistov v osvobodilnem boju, obenem pa spodbuditi razpravo o ključnih vprašanjih tržaške polpretekle zgodovine in omogočiti tako nadaljnji napredek na poti soočanja in sožitja: to je cilj nedeljske manifestacije »Komunisti v odporništvu« kot so ga prikazali včeraj dopoldne na tiskovni konferenci voditelji tržaške federacije KPI. Manifestacije, ki bo začela ob 10.30 v kinodvorani Cristallo, se bo udeležil tudi član vsedrjavnega strankinega tajništva sen. Ugo Pecchioli.

Sekretar tržaške federacije Ugo Poli je v uvodni besedi večkrat poudaril, da pobuda partije ni usmerjena v nazaj, noče obnavljati le deleža komunistov v odporništvu, pač pa hoče gledati v naprej, obrača se predvsem na mlade, ki se morajo soočiti z dramatičnimi vprašanji, ki jih je odprla polpretekle zgodovina mesta in teh krajev. Veliko je govora o mestu kot mostu proti vzhodu — je pripomnil Mario Colli — zavedati se pa moramo, da ta vloga in zavest o tej vlogi sega nazaj v preteklost, da se je kalila v odporniškem boju. Z nedeljsko pobudo hočemo utrditi to zavest, poudariti, da je svoboda neprecenljiva

vrednota, ki ima svoje korenine v odporništvu in za katero se moramo še naprej vztrajno boriti. Ni naš namen razvrednotiti pomena enotnih proslav — je dodal sekretar Poli — zdi pa se nam, da imajo stranke kot organizirane sile pravico in dolžnost spodbujati razmišljanje o teh vprašanjih, jih predočiti javnosti in se postavljati kot sobesednik vseh živih sil v družbi.

Med nedeljsko manifestacijo, na kateri bo Marina Bernetič orisala prispevek slovenskega prebivalstva v boju za svobodo, Colli, Lizzero in Sema pa like treh komunističnih voditeljev, ki jih je pogoltnila krematorijska peč Rižarne, bodo privedli tudi začetni postopek za to, da bi tudi Nataleju Kolariču podelili zlato kolajno za zaslu-ge v odporništvu, obenem pa bodo odločno podprli tudi zahtevo po novem procesu o grozodejstvih v Rižarni, ki naj pogolbi in osvetli vse tiste aspekte taborišča smrti, ki jih ni mogel ali hotel osvetliti prvi sodni postopek. (vt)

● Na sedežu Tržaške pokrajine so na razlagalno izdajo »Vodiča za priletne«, ki vsebuje vrsto koristnih informacij in napotkov predvsem za starejše občane.

Delavska stavka v pristanišču

Delo v tržaškem pristanišču je bilo včeraj ves dan ustavljeno zaradi 24-urne stavke, ki so jo proglasile CGIL, CISL in UIL iz protesta proti »postopnemu krhanju odnosov med družbenimi komponentami glede funkcioniranja pristanišča«. Pristaniški delavci so začeli stavkovno gibanje že 9. oktobra proti ukrepi, ki po mnenju sindikatov »teži k privatiziranju tržaške luke«, kar bi utegnili imeti hude posledice tako za zaposlovanje kot za raven delavskih plač. Delavci obsojajo tudi odsotnost pristaniškega vodstva, ki med drugim ni še definiralo sporazumov glede zasebne uporabe skladišč. Zaradi stavke je v tržaškem pristanišču včeraj čakalo sedem ladij iz raznih držav.

Člani openske hranilnice na izletu v Venetu

Hranilnica in posojilnica na Opčinah je sredi oktobra priredila, podobno kot prejšnja leta, izlet za svoje člane. Udeležilo se ga je skoraj 170 članov te kreditne zadruge. Zgodaj zjutraj so izpred openske hranilnice odpravili štirje udobni avtobusi, v katerih je bilo nadvse veselo vzdušje, saj so bile tudi vremenske prilike karseda ugodne.

Izletnike je pot popeljala v bližnjo deželo Veneto. Najprej so se ustavili v kraju Veduggio v pokrajini Treviso, kjer so jih v prostorih tamkajšnje hranilnice in posojilnice zelo gostoljubno sprejeli. Predsednik upravnega sveta tamkajšnje hranilnice Furlan je v pozdravnem nagovoru poudaril velik pomen zadružništva in veliko navezanost članov na svoj denarni zavod. Gostje so si nato ogledali izredno lepe in funkcionalne prostore novega sedeža. Prijaznim kolegom iz Veneta se je za gostoljubnost zahvalil predsednik openske hranilnice Milič, ki je spregovoril najprej tudi v slovenščini.

Izletniki so se nato razdelili v tri skupine. Prva si je ogledala nadvse zanimivo in lepo beneško Vilo Emo iz 16. stoletja, ki jo je zasnoval znani umetnik arhitekt Andrea Palladio, poslikala pa sta jo Zelotti in Veronese. Druga skupina si je ogledala neko veliko sirarno, tretja pa neki zadružni hlev, kjer redijo živino za zakol.

Izletniki so nato nadaljevali pot proti severu do kraja Solighetto v bližini Conegliana, kjer so tudi pokosili. Razporeženje po kosilu je popestrilo nagradno žrebanje.

Preurejanje centrov v ulicah Velussi in Gambini

Upravni odbor Krajevne zdravstvene enote je dal pred dnevi v zakup podjetju SIRAM dela za prenovitev termične centrale CIL v Ul. Valussi. Za uradite centrale bodo porabili 20 milijonov lir.

Medtem so se prejšnji teden že začela dela za prenovitev centra v Ul. Gambini. V prvi fazi bodo za najnujnejša dela porabili 76 milijonov lir, za preureditev notranjih delov, pleskanje in električno napeljavo pa bodo dodatno porabili še 100 milijonov lir.

Danes popoldne po radiu Trst A

Sergij Štoka in ansambel Syromakki v oddaji Dober glas gre v deveto vas

Popoldne (ob 17.10) bo iz avditorija »A« tržaškega sedeža RAI stekla v živo druga oddaja Dober glas gre v deveto vas. Danes bosta nastopila Sergij Štoka s Proseka in ansambel Syromakki iz Gorice.

Sergija Štoka je marsikdo spoznal na večeri kantavtorjev, ki ga je organizirala Zveza slovenskih kulturnih društev pred dvema letoma, vendar so ga mlajši poznali tudi prej, ker je nastopal na Proseku. Sodeloval je med drugim s proseškim amaterskim

odrom, pojavil pa se je tudi v okviru popularne oddaje Strarione. Teksti njegovih pesmi so mehki, včasih skoraj naivni, glasba pa spominja na italijansko popevkarsko smer šestdesetih let.

Ansambel Syromakki je nastal pred približno enim letom, vendar so ga doslej vsi poznali kot Skavtski ansambel. Ime so si člani ansambla poiskali, ko so se prijavili za to radijsko oddajo. Nastopili so ob dvajsetletnici goriške skavtske organizacije

februarja v Katoliškem domu. Ansambel sestavljajo: pevki Kristina Kovac in Sabina Antonij; pri klaviaturi Beni Kosič, ki tudi poje; kitaristi Aleš Fajt, Matej Terpin, Marko Zavadlav in Roby Tabaj; Paolo Brajnik pri bobnih. Ansambel stalno spremljata še tonski mojster Simon Terpin in organizator Damjan Terpin.

Ob tej priložnosti želimo še enkrat poudariti, da lahko sledi oddaji iz avditorija vsakdo, ki želi navijati za nastopajoče ali ki bi rad poskusil srečo ob kvizih Kabaret skupine. Fantje imajo spet na zalogi kopico duhovitosti in nekaj nagradnih plošč. Vstop v avditorij je seveda prost, zaželena pa je točnost. Občinstvo naj bi se zbralo v avditoriju najkasneje ob 17. ure.

Tisti pa, ki ne morejo ali ne želijo slediti oddaji iz avditorija, naj prisluhnejo oddaji po sprejemnikih, vendar naj predvsem zbira glasovnice, ki jih naš dnevnik občasno objavlja. Samo tako bodo lahko izrazili svoje mnenje in podprli svoje ljubljence. (nak)

Na slikah: kantavtor Sergij Štoka s Proseka (levo) in goriški ansambel Syromakki.

Tombesijev poseg v korist trgovskih potnikov

Predsednik trgovinske zbornice Tombesi je te dni posegel pri ministru Visentiniju, pri predsedniku senatne komisije za finance Venanzettiju in pri poročevalcu Nepiju, da bi v zakonu o reformi davčnih dajatev trgovskih potnikov ne bili izenačeni trgovcem. Če ne bi vnesli v zakonski osnutek popravkov, bi po Tombesijevem mnenju bili ti avtonomni operaterji v velikih težavah, saj bi morali izbirati ali med pavšalno ocenitvijo dohodka — kar je v nesorazmerju z višino njihovega realnega dohodka — ali med vodenjem podrobnega knjigovodstva, kar bi tudi bil po Tombesijevem mnenju, neustrezen strošek spričo poslovnega prometa trgovskih potnikov.

Openski in banovski jusarji vložili priziv proti sklepu o prodaji zemljišč po 655 lir

Openska in banovska srenja sta včeraj uradno vložili priziv na Deželno upravno sodišče v zvezi s pooblastitvijo deželne uprave tržaški občini, da prodaja del openskih in banovskih jusarskih zemljišč za potrebe avtoporta pri Fernetičih po smešni in nedopustni ceni 655,7 lire za kvadratni meter. Šest predstavnikov krajevnih jusarskih skupnosti (trije z Opčin in trije od Banov) je predsinočnim podpisalo priziv, kot vidimo tudi na naši sliki.

O zadevi smo že obširno poročali, vendar ne bo odveč, če nekoliko obnovimo ta nezaslišani dogodek, ki je izzval veliko ogorčenje ne le med openskimi in banovskimi jusarskimi upravljenci, temveč med vsem kraškim prebivalstvom. Kdor je namreč 5. julija letos odprl po svežem tisku dišeči Uradni list, je s presenečenjem, ki se je v hipu sprevrglo v slabo voljo, prebral vest, da je deželna uprava, potem ko je prejela povoljno mnenje deželnega komisarja za jusarska zemljišča Zanettija, pooblastila tržaško občino, da lahko prodaja 169.702 kv. m jusarskega zemljišča davčnih občin Opčine in Bane za skupno vsoto 111.277.725 lir, kar z drugimi besedami pomeni, da pristaja na razlastitev po 655,7 lire za kvadratni meter.

Presenečenj in ogorčenje je bilo za vsakogar še večje, če je imel dva meseca prej priložnost, da je dobil v ro-

Na Opčinah so predsinočnim podpisali priziv na Deželno upravno sodišče

ke Uradni vestnik (ki je izšel 9. maja) in v njem prebral, da je deželni odbor pooblastil tržaško občino, da lahko prodaja jusarsko zemljišče v kontovelski in openski davčni občini za gradnjo hitre ceste po 5.800 lir za kvadratni meter.

Če površno potegnemo račune, nam je pri prči jasno, da bi tržaška občina iztržila od razlastitve openskih in banovskih jusarskih zemljišč skoraj milijardo lir namesto pičlih 111 mili-

jonov, ko bi bila njihova cena 5.800 ali še več lir namesto pičlih 655 lir.

Kako si ob vsem tem lahko razlagamo to nezaslišano dvojno mero? To so se vprašali tudi predstavniki jusarskih odborov, ki že leta ugotavljajo, da nima tržaška občinska uprava posluha za mnenje in zahteve prebivalstva, kateremu pripada jusarsko premoženje.

Toda splošen občutek je, da je šla tržaška občina tokrat predalet v

svoji samovolji. Ta njena dvojnost pri določevanju cen jusarskih zemljišč je nedopustna in skrajno žaljiva za jusarske upravičence, ker zadeva v živo njihove življenjske interese. Od tu tudi njihova takojšnja zahteva (o kateri smo tudi že poročali), da prefektura skliče volitve za ločeno upravljanje jusarskega zemljišča, kot predvideva zakon 278/57. Kraško prebivalstvo skratka ne pristaja več na to, da bi njihovo premoženje upravljala tržaška občina, ki je doslej pokazala samo prezir za njegove zahteve.

Nezaupanje in nezadovoljstvo je tokrat prestopilo mejo in od tu sklep, da vložijo na upravno sodišče priziv tako proti Občini kot proti Deželi, ki je dala pooblastilo, in proti komisarju za jusarska zemljišča, ki je dal povoljno mnenje. Podpisniki v prizivu zahtevajo, da upravno sodišče razveljavi dekret deželne uprave št. 2638 z dne 30. maja letos (objavljen v UV 5. 7. 1984), s katerim se pooblašča prodaja zemljišč po omenjeni žaljivi ceni 655,7 lire za kv. meter.

Afera je izzvala tudi druge reakcije, četudi, žal s precejšnjo zamudo. V sredo je namreč izrekel svoje stališče tudi rajonski svet za vzhodni Kras, ki je obsodil ravnanje občinske uprave ter zahteval srečanje z odgovornimi odborniki, s katerimi želi razčistiti to vprašanje.

Svetovalci SSk glasovali proti

V Zgoniku z glasovi večine sprejet
osnutek variante regulacijskega načrta

Zgoniški občinski svet je v četrtek zvečer sprejel osnutek variante splošnega občinskega regulacijskega načrta z glasovi svetovalske večine, medtem ko je svetovalska manjšina Slovenske skupnosti glasovala proti temu sklepu, ker ni bilo predhodnega posvetovanja s prebivalstvom in ker ni razčiščen vprašanje naravnih parkov. Varianta zaenkrat ne vsebuje perimetracije naravnih parkov in zaščitnih območij, ki jih predvideva delni urbanistični načrt, če bodo o tem razpravljali predstavniki vseh občin na nivoju kraške Gorske skupnosti.

Že takoj na začetku te točke dnevnega reda je načelnik svetovalske manjšine Jožko Gruđen iznesel predjudicialni predlog, naj se razprava o regulacijskem načrtu prenese na eno izmed prihodnjih zasedanj občinskega sveta, ker sedanji dokument ni popoln, zaradi še nedokončnega razčiščenja v zvezi z vprašanjem naravnih parkov in ker zgleđa, kot da »hoče večina vtihotapiti parke v občinski regulacijski načrt«. Spricho dejstva, da ni bilo proceduralnih in vsebinskih zadržkov in da bi se izognili morebitnim spekulativnim naklepom zunanjih faktorjev, ki pritiskajo na to kraško območje, je večina zavrnila predlog o odložitvi in tako se je začel bogat oris in razprava o osnutku variante občinskega regulacijskega načrta.

Župan Jože Guštin je prisotne seznanil, kako se je devetčlanska komisija za prilagoditev regulacijskega načrta sestajala skoraj štiri leta. Vzela je v pretres rezultate posebne ankete in pa prošnje o zazidalnih potrebah domačinov. Osnovno vodilo pa je bilo iskanje optimalnih rešitev izkazanih problemov ob racionalnem izkoriščanju teritorija, zaščiti in valorizaciji tradicionalnih gospodarskih dejavnosti, v prvi vrsti kmetijstva. Novi načrt bodo upravitelji predstavili in orisali na šestih javnih sestankih po vaseh, v roku štiridesetih dni pa lahko prizadeji občani vložijo morebitne ugovore, ki jih bo občinska uprava upoštevala v mejah možnosti. Šele nato bo občinski svet dokončno odobril varianto občinskega regulacijskega načrta.

Poverjeni načrtovalec prof. Costantino Giorgetti je orisal tehnično in vsebinsko plat novega načrta, ki vsebuje marsikatero novost, tudi zaradi po prilagoditvi deželnemu urbanističnemu planu. Doslej je bila skoraj v celoti izkoriščena »sona A« v središču vasi, medtem ko je bilo precej manj zazidalnih posegov na ekspanzijskih območjih v »soni B«. Na vsakega občana pade 135 kubikov stanovanja, kar je nekaj več od deželnih smernic. Z novim regulacijskim načrtom je potencialno možen porast prebivalstva za 840 prebivalcev, v glavnem z zazidalnimi posegi na kmetijskem območju. Vse obstoječe stavbe imajo točno oznako in z ozirom na njihovo tipološko vrednost so predvideni taki ali drugačni posegi. Po

membno novost predstavlja tako imenovano pretežno kmečko območje, ki ima posebne prednosti in v neposredni bližini vasi je predvidena tudi gradnja kmečkega stanovanja. Poleg tega so začrtana tudi obrtniška, trgovska in industrijska območja. Determinacija parka in zaščitnih območij, ki jih nalaga deželni urbanistični načrt, je zaenkrat zamrznjena, dokler ne pride do skupnega dogovora med vsemi občinami glede tega delikatnega aspekta.

Sledila je precej živahna in mesto-ma tudi polemična razprava, v katero so poleg župana posegli Jožko Gruđen, Miloš Budin, Boris Štrekelj, Tamara Blažina, Tonko Furlan in Boris Simoneta. Svetovalska manjšina je očitala, da se vsiljuje varianto brez predhodnega posvetovanja s prebivalstvom, ki naj suvereno odloča o namembnosti svoje zemlje. Predstavniki večine pa so določena namigovanja označili kot demagoško podpihovanje, saj so v pristojni komisiji vse tri politične komponente dokaj ustvarjalno in resno dale na 36 sejah svoj

doprinos, da se izoblikuje čimboljše aktivna zaščita teritorija in urbanistična ureditev za prihodnjih 10 let. Za osnutek variante občinskega regulacijskega načrta je glasovalo 11 svetovalcev napredne liste, 3 svetovalci Slovenske skupnosti pa so glasovali proti.

Občinski svet je, podobno kot že na prejšnjih sejah, razpravljal o položaju slovenske manjšine v Italiji. Enotno je bila izglasovana resolucija, ki jemlje na znanje, da se je obnovil postopek za globalni zaščitni zakon in izraža pričakovanje, da se bo delo poverjene komisije nadaljevalo s pospešenim ritmom do končne odobritve zaščitnega zakona. Svet je tudi izrekel priporočilo, naj župan posreduje, da predsednik vlade sprejme enotno slovensko delegacijo.

Končno je občinski svet odobril drugo fazo izvršljivega načrta za ureditev teniškega igrišča in je imenoval izvedence za javni natečaj na mesto kvalificiranega delavca — smetarja. B. S.

Zaradi gradnje nove avtoceste

Pokrajina zaprla proseški nadvoz

Gradnja avtoceste na trasi Sesljan - Fernetiči poteka zelo hitro, tako da so se delavci podjetja »Place Moulin« že lotili velikega vozlišča pri Proseku, kjer bo odcep za italijansko - jugoslovanski mejni prehod. Zaradi teh del je tržaška pokrajinska uprava prejšnji teden zaprla nadvoz nad Trbiško cesto, tako da morajo sedaj avtomobili, ki vozijo s Proseka proti Opčinam prečkati državno cesto št. 202 po začasno urejeni trasi. Proseški nadvoz bo zaprt predvidoma nekaj mesecev

V sredo dopoldne na openski železniški postaji

Finančni stražniki so zaplenili
skoraj kilogram čistega heroína

Finančni stražniki iz Trsta so spet zadali hud udarec mednarodni mreži razpečevalcev mamil. Na potniškem vlaku Istanbul - Benetke (nekdanji Orient Express) so namreč v sredo zjutraj zaplenili približno kilogram čistega heroína v vrednosti več deset milijonov lir in aretirali tri libanonske tihotapce, ki so bili po vsej verjetnosti namenjeni v Rim, kjer bi morali predati mamilo tamkajšnjim »trgovcem na drobno«.

Vlak št. 262, s katerim se ponavadi peljejo razpečevalci mamil iz Bližnjega vzhoda in Vzhodne Evrope, je v sredo došel na opensko železniško

postajo točno ob 7.30. Obmejni policisti in finančni stražniki so pregledali dokumente vseh potnikov in temeljito preiskali vse kupeje. V enem izmed teh so mirno sedeli trije libanonski državljani (dva moška in ženska), ki so obmejnemu organu izjavili, da so navadni turisti in da je njihov cilj Rim. To ni prepričalo finančnih stražnikov, ki so po temeljitem pregledu njihove prtljage odkrili dve večji plastični steklenički šampona in večji zaboj cigaret »Marlboro«, v katerih je bil skrbno skrit heroin. Tri Libanonci so takoj aretirali in jih po krajšem zasliševanju na

openski železniški postaji odvedli v tržaški zapor. Aretirane tihotapce, 30-letnega Najiba Ghamloucha, 34-letnega Mohamada Charifa in 34-letno Yassine Yassin je že zaslišal namestnik državnega pravdnika Staffa, ki vodi preiskavo v sodelovanju s finančno stražo in z Interpolom. Po prvih podatkih kaže, da so Libanonci vstopili na vlak Istanbul - Benetke v Sofiji, kamor so se pripeljali iz Bejruta, po vsej verjetnosti z letalom.

Finančni stražniki so samo v tem letu v naših krajih zaplenili že 60 kilogramov heroína, kar zgovorno potrjuje, da je tukajšnja italijansko - jugoslovanska meja pravcati »most« za razpečevanje mamil iz Bližnjega vzhoda v Italijo in naprej na zahodnoevropskega tržišča, kot sta Verona in Amsterdam. Samo v Italiji je v zadnjem letu droga povzročila tristo smrtnih žrtev, pretežno mladih, kljub temu, da je vlada (kot dokazuje tudi zadnji dekret) že večkrat zaostri-la zaporne kazni za razpečevalce in za tihotapce z mamili.

Zasedanje

o komunikacijah
v Italiji in Franciji

V hotelu Palace v Grljanu se danes pričnejo 12. italijansko - francoski pravni dnevi, na katerih bo tekla visoko specializirana razprava o pravnih vidikih televizijskih in audiovizualnih komunikacijah v Italiji in Franciji. Udeleženci zasedanja, ki ga prireja Vsedržavni center za družbeno prevencijo in obrambo ter Société de Législation Comparée, bodo obravnavali televizijsko komunikacijo s kazenskega, civilnega in publicističnega vidika. Pobuda je izredno aktualna, saj vlada na tem področju — kot dokazujejo sodni ukrepi iz teh dni — precejšnjo normativna praznina.

Končan seminar OMS

Z ogledom tistih področij Furlanije, ki jih je najhuje prizadel potres leta 1976, ter s tiskovno konferenco v Karniji se bo danes zaključila konferenca Svetovne organizacije za zdravstvo — OMS, ki se je odvijala od ponedeljka v hotelu ENALC pod Nabrežino in ki je posvečena problemom javnega zdravja v primeru naravnih nezdod. Seminarja na visoki ravni se je udeležilo kakih štirideset izvedencev iz raznih držav Evrope, Azije, Afrike in Amerike, še posebno pa iz tistih držav, ki so bolj izpostavljene nevarnosti naravnih katastrof.

† Sporočamo žalostno vest, da naju je zapustila naša draga

Angela Gabrovec
roj. Šibelja

Pogreb bo danes, 20. t.m., ob 11.30 iz mrtvašnice glavne bolnišnice na pokopališče pri Sv. Ani.

Žalujoča hči Romana z možem Francem Juriševičem.

Trst, 20. oktobra 1984

Kolektiv Primorskega dnevnika izreka najgloblje sožalje bivši kolegici Romani ob izgubi drage mame.

Ob izgubi drage mame Angele Gabrovec roj. Šibelja izreka Založništvo tržaškega tiska svoji dolgoletni službenki Romani globoko sožalje.

Sekcija PCI - KPI občine Dolina izreka svojcem iskreno sožalje ob smrti dragega Alojza Parovela.

Upravni odbor in kolektiv Kmetijske zadruga izrekata iskreno sožalje svojemu odborniku Zoranu Parovelu ob izgubi očeta Alojza.

Tudi sindikat CISL kritičen do preverjanja

Tudi deželno vodstvo CISL, podobno kot v četrtek CGIL, izraža veliko zaskrbljenost nad rezultati preverjanja na deželi, ki so še bolj zaostriili vprašanje deželne enotnosti in tudi odnose med razvitimi in manj razvitimi področji Furlanije - Julijske krajine. CISL je mnenja, da so v tej fazi deželne političnega življenja izostali iz pogovorov in iz srečanj med strankami veliki gospodarski problemi in da bo spricho tega nova deželna vlada morala takoj povedati, če misli nadaljevati na poti dialoga s sindikalnimi organizacijami in tudi morebitnih skupnih pobud. Na prvo mesto postavlja CISL vprašanje krize v tržaški in goriški pokrajini in negotov položaj v porde-nonskem obratu Zanussi.

Bazovski otroci pri nas

Učiteljice in učenci 3., 4. in 5. razreda osnovne šole »Primož Trubar« iz Bazovice so si včeraj ogledali uredništvo, stavnico in rotacijo našega dnevnika. Naši mali bralci so pokazali veliko zanimanje za vse, kar zadeva tiskanje dnevnika

Komu ni pogodu lepak Glasbene matice?

Slovenščina in vse kar diši po sožitju med tukaj živječima narodoma je še vedno marsikomu v našem mestu trn v peti. Samo tako si lahko razlagamo obsodbe vreden dogodek od katerega je prišlo sredi tedna na tržaškem sedežu podjetja ACEGA, kjer so neznanci, ki gotovo niso prišli od zunaj, premazali in tudi skušali odstraniti dvojezični lepak Glasbene matice o letošnji abonmajski sezoni. Plakat je postavil rekreacijski krožek uslužbencev ACEGA (CTL). Proti temu vandalskemu početju, za katerim se skriva narodna nestrpnost, je takoj posegel tovarniški svet, področne sindikalne organizacije FNLE (CGIL), FLERICA (CISL) in UILSP pa so nato skupno izdale letak, v katerem obsojajo tako početje in pozivajo delavce, da izolirajo vse tiste, ki hočejo sejati razdor in mržnjo med Slovenci in Italijani.

Tatovi naplenili
za več milijonov
lir dragocenosti

Fiorenza Battaglia por. Coretti je predinočnim okrog sedmih telefon-sko poklicala leteči oddelek kvesture in povedala, da so ji tatovi odnesli iz stanovanja v prvem nadstropju v Kjadinski ulici 13/2 za več milijonov lir plena. Ob pol šestih je z možem odšla po opravkih in ko sta se uro pozneje vrnila domov, nista mogla odpreti stanovanjskih vrat: neznanci so ob nje prislonili onsarico.

Kje bomo
nabavili bencin

Zveza upraviteljev bencinskih črpalk je objavila seznam črpalk, ki bodo odprte danes popoldne in jutri ves dan. V debelejših črkah so črpalke, ki imajo na razpolago tudi plinsko olje.

AGIP: Drevored D'Annunzio 44; Miramarski drevored 49; Istrska ulica 50; Ul. I. Svevo 21 in Seneni trg št. 10.

TOTAL: Ul. F. Severo 2/2; Trg A. Canal 1/1; Devin - Nabrežina 129; Ul. D'Alviano 14; Nabrežje Grumula 12; Furlanska cesta 7 in Ul. Revoltella 110/2.

ESSO: Nabrežje N. Sauro 8; Sesljan državna cesta 14; Trg Valmaura; Ul. F. Severo 8/10 in Miramarski drevored 261.

IP: Ul. Giulia 58 in Ul. Carducci št. 12.

API: Sprehajališče sv. Andreja.

Neodvisni: SIAT - Trg Cagni 6.

»Samson in Dalila« lep uvod v novo sezono gledališča Verdi

Dirigent Pinchas Steinberg, režija Alberto Fassini, v naslovnih vlogah Carlo Cossutta in Maria Luisa Nave

Z gala predstavo Saint-Saënsove opere »Samson in Dalila« se je v četrtek začela operna sezona gledališča Verdi 1984/85. Poslednjič je bilo to delo francoskega skladatelja na Verdijevem repertoarju januarja 1982, zanimivo pa je, da je opera tudi takrat vodil dirigent Pinchas Steinberg, da je bil režiser isti Alberto Fassini kot tokrat in interpret naslovne moške vloge isti Carlo Cossutta, da je zbor uvežbal isti Andrea Giorgi in da bo v drugem delu predstav tudi naslovno žensko vlogo pela ista mezzosopranistka, Petra Malakova, kot jo je takrat.

Čemu potemtakem je to znamenito, scensko monumentalno in glasbeno vseskozi prijetno delo že po dveh letih spet na tržaškem opernem odru? Morda so pri tem igrala vlogo tudi finančna vprašanja sprčo uporabe skoraj iste drage scene in delno kostumov, toda zdi se mi, da je pri njeni vključitvi v letošnji repertoar igralo večjo vlogo dejstvo, da je »Samson in Dalila« opera sloga »grand opéra«, da je prežeta z močno melodramatičnostjo, značilno za konec prejšnjega stoletja in da jo vseskozi preveva plemenita zvočna in splovna žila, ki vodi nastopajoče osebe in jim oblikuje podobo in značaj. Res gre Saint-Saënsu pri tem bolj za zunanjo gradnjo kot za poglobljanje notranjih vzgibov akterjev in da ima gledalec pri tem zato bolj vidni in slušni užitek, ki ga še dopolnjujejo scenska monumentalnost in masovni prizori, toda ostaja dejstvo, da ima ta opera ob zatonu romantike vse lastnosti del, ki se uvrščajo v železni repertoar velikih

opernih hiš in ki pritegujejo tradicionalistično publiko. Seveda pa za vse to ni dovolj delo samo po sebi, potreben je sposoben dirigent, ki zna kljub navidezni enostavnosti melodične linije interpretirati partituro in njene temeljne oratorijske značilnosti z velikim občutkom za dramatično fraziranje in scensko prilagajanje, potreben je izkušen režiser, ki zna voditi in usklajati množične prizore, ki so v tem delu še posebno pomembni glede na zgodovinski biblijski okvir dogajanja, potrebna sta predvsem dva pevca velikega formata za naslovni vlogi Samsona in Dalile.

Za tokratno tržaško postavitev lahko mirno rečemo, da je vse te pogoje imela. Glasbeno vodstvo dirigenta Pinchasa Steinberga se je odlikovalo po skrbni pripravi orkestra, ki je pod večšo roko muziciral z redkim interpretativnim občutkom in zvočno impresivnostjo v dramatično-melodičnem valovanju in bil zato učinkovit bodisi v podpiranju množičnih prizorov kot v glasbeni soprodnosti solistov. V tem smislu je tudi zbor dirigenta Andrea Giorgija v interpretiranju bodisi Filistejev bodisi izraelskega ljudstva, pa naj je nastopal na sceni ali iz ozadja, bil na običajni visoki ravni čeprav ga je bilo tu in tam morda premalo slišati. Režiserko, (Alberto Fassini) je predstava tekla ves čas primerno razgibano izogibajoč se nevarni statičnosti in opirajoč se na učinkovito in slikovito sceno (in kostume) Pasquala Grossija ter na sicer ne kdo ve kako bogato a v celoti sprejemljivo koreografijo

Alfreda Rodriguesa z baletnim zborom, od katerega bi želeli nekoliko več skladnosti.

Tenorist Carlo Cossutta je vlogo Samsona interpretiral v veliki pevski formi. Čeprav velja, da je njegova življenjska vloga Otello, je gotovo Samson ena tistih, ki mu je tako rekoč pisana na glas. Kajti čeprav je Cossuttov tenor tako imenovani herojskih razsežnosti, je vendarle v svoji osnovi prijetno melodično obarvan in nagnjen k dramatičnim poudarkom. Še dodatna pevčeva odlika pa je, da zna svoje vokalne razsežnosti smotrno dozirati in oblikovati, da je torej ekonomija njegovega petja dognana, kar mu je, tokrat še posebno, dovoljevalo prepričljivo čisto izpevanje v višinah brez vsakršnega vidnega napora, in lahkotne, tekoče in glasovno polne pasaže v nižine. Ob njem je bila mezzosopranistka Maria Luisa Nave kot Dalila pevsko in igralsko enakovredna partnerica. Glasovno prijetna zlasti v nižjih legah, kjer se ji glas baržunasto obarva, je za njen mezzosopran značilen velik in lahkotno obvladujoči razpon tja do sopranskih višin. Glasovno manj razpoložen je bil baritonist Antonio Salvadori kot veliki svečenik iz Dagona, v ostalih vlogah pa so nastopili še Angelo Nossotti, Fernando Jacopucci, Carlo Del Bosco, Dario Zerial in Enrico Marini.

V celoti torej lepa in kvalitetna predstava v vseh svojih elementih, in kot taka spodbuden uvod v novo sezono. Občinstvo jo je po začetni hladnosti dobro sprejelo.

Jože Koren

včeraj-danes

Danes, SOBOTA, 20. oktobra
FELICIJAN
Sonce vzide ob 6.28 in zatone ob 17.11
— Dolžina dneva 10.43 — Luna vzide ob 0.43 in zatone ob 15.39.

Jutri, NEDELJA, 21. oktobra
URSKA

Vreme včeraj: temperatura zraka 17,7 stopinje, zračni tlak 1020,5 mb rahlo narasča, veter 8 km na uro jugozahodnik, vlaga 75-odstotna, nebo pooblačeno, moirje mirno, temperatura morja 18,8 stopinje.

ROJSTVA, SMRTI IN OKLICI

RODILI SO SE: Fabrizia Zuzich, Marco Pegan, Paolo Crovatini.

UMRLI SO: 71-letni Carmelo Loguasto, 75-letni Rino Mondualdi, 84-letna Margherita Lucchini vd. Lanoe, 62-letni Igino Gnezda, 72-letna Giulia Bacci vd. Avian, 57-letna Berta Peharc vd. De Vittor, 80-letna Maria De Vecchi, 87-letna Francesca Ieruz vd. Vuga, 75-letni Bruno Hafner, 69-letna Elisabetta Bertinello por. Bortolot, 75-letni Gilberto Mastellar, 87-letna Luigia Blascovich vd. Dobran, 79-letna Angela Sibeglia, 82-letna Elvira Diaspro, 52-letna Rosa Vatovaz por. Vida, 60-letni Francesco Aghille, 70-letni Renato Salamon, 71-letni Alberto Baccari.

OKLICI: zidar Antonio Del Prete in gospodinja Elena Lovino, uradnik Roberto Spadon in zdravnica Silvia Patriarca, pristaniščnik Bruno Auber in delavka Francesca Mirabella, strugar Bruno Vusio in gospodinja Rossana Tassin, finančni stražnik Sandro Cruciani in gospodinja Giuseppina Battista, finančnik Maurizio Patricolo in gospodinja Patrizia Giordano, agent javne varnosti Nadio Ruggero Lorenzon in uradnica Caterina Pancot.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN

(od 8.30 do 20.30)
Trg Garibaldi 5, Ul. dell'Orologio 6, Ul. Soncini 179, Ul. Revoltella 41, Opčine, Milje (Mazzini drevored 1).
(od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 20.30)
Trg S. Giovanni 5, Trg sv. Jakoba 1.

NOČNA SLUŽBA LEKARN

(od 20.30 dalje)
Trg S. Giovanni 5, Trg sv. Jakoba 1, Opčine, Milje (Mazzini drevored 1).

LEKARNE V OKOLICI

Boljunc: tel. 228-124, Bazovica: tel. 226-165, Opčine: tel. 211-001, Zgonik: tel. 225-596, Nabrežina: tel. 200-121, Sestjan: tel. 299-197.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA

Nočna služba od 20. do 8. ure tel. 7761, predpriznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

šolske vesti

Ravnateljstvo liceja F. Prešeren sporoča, da bodo volitve razrednih svetov v ponedeljek, 22. t.m. Dijaki: zborovanje med 2. in 3. šolsko uro, volitve med 4. in 5. šolsko uro. Starši: zborovanje od 18. do 20. ure, volitve od 20. do 22. ure.

ČAR SAHARE

IN NJENIH LJUDSTEV
V 5.000 LETIH ZGODOVINE

menjalnica

19. 10. 1984

Ameriški dolar	1.890.—
Švicarski dolar	1.420.—
Švedski frank	748.—
Danska krona	169.—
Norveška krona	212.—
Švedska krona	216.—
Holandski florint	545.—
Francoski frank	200.—
Belgijski frank	27.50
Funt sterling	2.250.—
Irski sterling	1.900.—
Nemška marka	615.—
Avstrijski šiling	87.50
Portugalski eskudo	11.—
Japonski jen	6.—
Španska pezeta	10.—
Avstralski dolar	1.425.—
Grška dragma	15.—
Debeli dinar	9.10
Drobni dinar	8.30

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽASKA KREDITNA BANKA
S.P.A.
TRST - ULICA F. FILZI 10 - ☎ 61-446

razna obvestila

V Mladinskem domu v Boljuncu bo danes, 20. t.m., ob 20.30 g. Tone Bedenč prikazal v sliki in besedi lepote Gorenjske. Vabljeni še zlasti ljubitelji gorskega sveta.

V osnovni šoli »Albert Sirk« v Sv. Križu se lahko vpisete na začetniški tečaj slovenskega in angleškega jezika, ki ju za odrasle prireja tržaška Ljudska univerza. Vpisovanje, ki je vsak ponedeljek, sredo in petek od 18.30 do 20.30, se nepreključno zaključuje v ponedeljek, 29. t.m. Vpisnina znaša 5.000 lir za vsak tečaj.

izleti

Sekcija KPI iz Križa sporoča, da sprejema vpisovanje za izlet na Kubo na sedežu vsak dan ob 18. do 20. ure. Zadnji dan vpisovanja je v soboto, 27. t.m. Za informacije tel. 040/220-213.

60- in 65-letniki in Veseli godci iz Boljunca obveščajo vse izletnike, da bo odhod v Furlanijo jutri, 21. oktobra, ob 7.30 z Gorice v Boljuncu.

mali oglasi

PRODAM fiat 126, letnik 1982. Tel. na št. 040/228-302.

NOVO CVETLIČARNO v Gorici, Ulica Oberdan 6, sta odprli Nevenka Klanjšček in Antonija Šturm. Vence in vsakovrtno cvetje izročamo tudi na dom. Tel. 0481/85215.

KUPIM ali vzamem v najem hišo z vrtom od Trsta do Nabrežine. Tel. na št. 040/200-577.

FANT, z vozniškim dovoljenjem D, E, K išče kakršnokoli zaposlitev kot šofer. Tel. 040/232-295.

DRUŽINA išče slovensko vzgojiteljico za poučevanje predšolskega otroka. Dobri pogoji. Tel. 68698 med 13. in 14. uro.

MLAD SLOVENSKI PAR išče hišo, tudi potrebno obnovitve, na zahodnem Krasu. Telefonirati v večernih urah na št. 040/225-081.

PRODAM fiat 500 po zelo ugodni ceni. Tel. ob urah kosila na št. 040/220-488.

PRODAM skoraj novo stanovanje pri Sv. Ivanu: 2 sobi, kopalnica, dnevna soba, majhna kuhinja, 2 shrambi, balkon in box za avto. Tel. ob urah obedov na št. 040/567-939.

MATEMATIKO in fiziko inštruirala izkušni profesor. Telefon 003865-21972.

PRODAM gramofon lenco - L 133, nikoli rabljen z originalno glavico lenco - M 100 za 65.000 lir. Tel. na št. 0481/83535.

PRODAM harmoniko scandalli, 96 basov, 3. in 5. glas, v odličnem stanju. Tel. 0481/31189 ob uri kosila in večernih urah.

PROTI IZPADANJU las, proti prhljaju ter za nego izredno mastnih las priporočamo zeliščne šampone in ampule »DERBE«. Parfumeria Kozmetika 90, Opčine.

ZLATO, zlate kovance kupi ali ugodno zamenja zlatarna Sosič - Narodna ulica 44, Opčine - Trst.

darovi in prispevki

Valentina Mahnič daruje 30.000 lir za ureditev športnih objektov SKD Barokovlje.

Nameste cvetja na grob Vinka Gornika daruje družina Marc (Silčevi) 20.000 lir za ŠD Zarja.

Ob 5. obletnici smrti dragega Alberta Šemca darujeta žena Roža in sin Vojko 30.000 lir za moški pevski zbor Vesna iz Križa.

Ob 6. obletnici smrti Karla Štoke daruje družina 20.000 lir za vzdrževanje spomenika padlim v NOB s Kontovela.

V spomin na pok. brate in na nečaka Dragota daruje Marija Štoka 20.000 lir za vzdrževanje spomenika padlim v NOB s Kontovela.

Ob obletnici smrti drage none Marije Regent vd. Gerlanc darujeta Rado Menucci 10.000 lir ter Alfrico Danev 10.000 lir za vzdrževanje spomenika padlim v NOB s Kontovela.

Nameste cvetja na grob pok. Zdenke daruje Albert Derganc 10.000 lir za SKD Slavec.

Ob smrti dragega očeta Avguština Tula daruje hči Adelina z možem Ladjem 50.000 lir za moški pevski zbor V. Vodnik.

Nameste cvetja na grob pok. Albina Primožiča daruje Ernesta Ota z družino (Kroglice 10) 10.000 lir za moški pevski zbor V. Vodnik.

V spomin na Zdenko Trampu daruje družina Hrvatić in Košuta 15.000 lir za Glasbeno matico.

Nosilci krste tov. Alojza Petarosa daruje 40.000 lir za vzdrževanje spomenika padlim v NOB iz Boršta in Zabrčca.

Nameste cvetja na grob Ferda Kokošarja daruje Marija Koren 10.000 lir za Dijaško matico.

Paolo Iskra & C. sdf Opčine daruje 50.000 lir za gradnjo Kulturnega doma - spomenika padlim v NOB iz Bričikov.

V spomin na Marčeta Kriščaka daruje žena Ivanka 70.000 lir za sekcijo KPI J. Pertot - K. S. Prosek-Kontovela.

gledališča

SSG
Nadaljuje se vpisovanje v Baletno šolo SSG v dopoldanskih urah v Kulturnem domu.

V ponedeljek, 22. t.m., ob 19. uri v Krškem A. T. Linhart »Ta veseli dan ali Matiček se ženi«.

VERDI
Operna sezona 1984-85. Jutri, 21. t.m., ob 16. uri (red D) druga predstava Saint-Saënsove opere »Samson in Dalila«. Dirigent Pinchas Steinberg, režiser Alberto Fassini.

ROSSETTI
Od 24. t.m. bo v gledališču Rossetti gostovalo Stalno gledališče Furlanije - Julijske krajine z delom »Frauella Polinger«. Igrajo D. Mazzucato, S. Massimini, F. Nebbia pri klavirju. V abonmaju - odrezek št. 1.

TEATRO STABILE
Gledališka sezona 1984-85. Pri blagajni gledališča je na razpolago še nekaj abonmajskih mest.

AVDITORIJ
Danes, 20. t.m., ob 9.30 predstava za šole. Stalno gledališče Furlanije - Julijske krajine predstavlja »Varietä« s skupino Podreccovih lutk. Informacije in rezervacije v tajništvu gledališča, tel. št. 567-201 int. 29-31.

CANKARJEV DOM - LJUBLJANA
Velika dvorana
Jutri, 21. t.m., ob 19.30: Ganelin trio, ZSSR, jazz koncert.

Okrogla dvorana
Jutri, 21. oktobra, ob 20.30: Raymund Queneau »Vaje v slogu«.

Srednja dvorana
V petek, 26. t.m., ob 18. in 20. uri: Izbor filmov z mednarodnega festivala športnih in turističnih filmov v Kranju.

Mala dvorana
Danes, 20. t.m., ob 10. uri: J. Pervanje »Vsak ima svojega psa«. Radijska igra za otroke.

V torek, 23. t.m., ob 19.30: Mladi mladim. Nastopil bo Studio za svobodni ples.

SLOVENSKA FILHARMONIJA
Velika dvorana
Danes, 20. oktobra, ob 19.30: Beethovenov komorni ciklus - Abonma in izven. Izvajajo člani ansambla Camerata Slovenica.

razstave

TK Galerija, Ul. sv. Frančiška 20. Odprta je razstava eksponatov »copy art« ARS COPIANDI.

V občinski galeriji razstavlja do 23. t.m. svoje grafike in olja tržaška slikarka Beatrice Movia.

Danes, 20. oktobra, ob 18. uri bo v galeriji Tribbio odprl razstavo miljski slikar Piero Frausin, ki bo razstavljal do 2. novembra.

V galeriji Cartesius bo danes, 20. oktobra, ob 18. uri odprl razstavo slikar Cesco Magnolato. Razstavljal bo do 8. novembra.

V Peterlinovi dvorani, Donizettijeva 3, razstavlja še danes, 20. t.m., koroški slikar Valentin Oman. Ogled vsak dan od 17. do 19. ure.

V Mali galeriji Sežana je odprta razstava slikarja Pavla Medveščaka.

V galeriji na Trgu Giotti 8 razstavlja slikar Bruno Munari.

kino

Ariston 16.30 — 22.00 »La zona morta«. Režija David Cronenberg. Igrata Christopher Walken in Martin Sheen.

Eden 15.30 — 22.10 »Super blue sexy love«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Fenice 16.00 — 22.15 »Indiana Jones e il tempio maledetto«. Harrison Ford.

Excelsior 17.00 — 21.00 »C'era una volta in America«. Režija Sergio Leone.

Nazionale Dvorana št. 1 16.00 — 22.00 »Metropolis«. Dvorana št. 2 15.30 — 22.10 »Arrapah«. Dvorana št. 3 15.30 — 22.15 »Scuola di polizia«.

Grattaciolo 17.15 — 22.15 »Greystoke - La leggenda di Tarzan, il signore delle scimmie«. C. Lambert.

Mignon 16.30 — 22.15 »Maria's Lovers«. Nastasia Kinsky, John Savage, Robert Mitchum, Keith Carradine. Prepovedan mladini pod 14. letom.

Aurora 17.00 — 22.00 »Breakdances«.

Capitol 16.30 — 22.00 »Cento giorni a Palermo«. Lino Ventura.

Vittorio Veneto 16.30 — 22.00 »I vendicatori della notte«. Prepovedan mladini pod 14. letom.

Lumiere 16.00 — 22.00 »Arancia meccanica«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Radio 15.30 — 21.30 »Le super mogli«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Alcione 16.00 — 22.00 »Una poltrona per due«.

Prireditve in sporočila kulturnih društev in organizacij

KD Rovte - Kolonkovec vabi svoje člane in prijatelje na redni občni zbor, ki bo danes, 20. oktobra, ob 19.30 v prvem sklicanju in ob 20. uri v drugem sklicanju v društvenih prostorih.

KD I. Cankar vabi danes, 20. oktobra, ob 20.30 na gostovanje SKD Tabor - Opčine s predstavo »Mladi tabor starih« — Beseda 84c. Režija Drago Gorup, pri klavirju prof. Svetko Grgič.

PD Kraški dom in uprava občine Repentabor bosta organizirala zimovanje v Logatcu od 30. decembra 1984 do 5. januarja 1985 za otroke, ki obiskujejo 5. razred osnovne šole in za dijake nižje srednje šole. Prosimo zainteresirane starše, da se javijo pri Sonji Lazar - Kralj ali naj telefonirajo na 040/227-429, vsak dan od 19. do 20. ure do vključno ponedeljka, 22. t.m.

KD Rdeča zvezda prireja jutri, 21. oktobra, ob 17. uri v osnovni šoli »1. maj 1945« v Zgoniku gostovanje SKD Tabor z igro »Pekel je vendar pekela«. Režija Drago Gorup. Vabljeni!

Darujte v sklad

Mitje Čuka

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE V TRSTU

Kulturni dom

OTVORITVENA PREDSTAVA
JUBILEJNE 40. SEZONE

Anton Tomaž Linhart
TA VESELI DAN
ALI MATIČEK SE ŽENI

komedija v dveh delih
(petih dejanjih)

Režija: JOŽE BABIČ

DANES, 20. oktobra, ob 20.30 —
ABONMA RED F - druga sobota
po premieri

JUTRI, 21. oktobra, ob 16. uri —
ABONMA RED G - popoldan
na dan praznika

Vpisovanje abonmentov ob delavnih od 10. do 12. ure ter od 18. do 20. ure pri blagajni Kulturnega doma, Ul. Petronio 4, tel. 040/734-265 — 734-269.

Prosimo cenjene abonente, da čimprej dvignejo izkaznice pri blagajni Kulturnega doma.

ZVEZA SLOVENSKEH KULTURNIH DRUŠTEV

BALLET THEATRE
DU SILENCE

iz La Rochelle (Francija)

Karl Orff: Carmina burana
Koreografija: Brigitte Lefevre

V Kulturnem domu v sredo, 24. oktobra 1984, ob 20.30.

Parter: 12.000 lir, balkon 8.000 lir. Predprodaja na sedežu ZSKD, Ul. sv. Frančiška 20/II. nad., od ponedeljka dalje.

koncerti

Glasbena matica Trst, Ul. R. Manca 29, vpisuje abonmaje za koncertno sezono 1984-85 od 15. do 17. ure.

čestitke

Danes praznuje svoj 70. rojstni dan PEPI CORBATTI iz Loga. Še mnogo zdravja in zadovoljstva mu želijo vsi njegovi, posebno pa vnuki Emanuele, Breda in Andrea.

GROZDJE ZA VINO

SUPERORTOFRUTTICOLO — Trg Cagni 1
(zadnja postaja št. 19) TELEFON 81-03-21

SAMO IZBRANO BELO IN ČRNO GROZDJE

Turinski filmski festival priložnost za uveljavljanje mladih filmskih ustvarjalcev

V Turinu so komaj zaprli vrata treh filmskih centrov, ki so bili prejšnji teden sedež mnogih pobud drugega Festivala filma mladine. V okviru štiri- sekcijskih predstavili zadnje storitve mladih režiserjev, nove filme o mladini in za mladino. Gotovo najzanimivejši so bili filmi iz sekcije »mladinske tematike«, ki je vsebovala poleg drugih tri ameriške filme zaenkrat nepoznan režiserjev. Alexander Roekwell (Hero), Alex Cox (Repo man) in Amos Poe (Alphabet city) izredno agresivno, a nenasilno povejo svoje o ameriški mladini in sploh o Ameriki. Nasilje, ki ima v filmih le vlogo spektakla, je pravzaprav neobhodna »potreba« mlade odtujene generacije v velikih ameriških predmestjih, iz katere ti režiserji črpajo svoje tematike. To ni Reaganova Amerika, ampak tista, ki smo si jo vedno predstavljali, a nikoli videli. Amerika nasilja, nevroze in odtujenega življenja, ki jih je Cox prikazal z izredno ironijo, osmešeno in puhlo. Njegov film je prefinjena apoteoza nenasilja. Nekaj podobnega prikaže Poe v svojem filmu »Alphabet city«. Glavni junak, pocestniški heroj vključen v vrste kriminala, se hoče izvleči iz tega omrežja. Izredno pretresljivi so nekateri prizori narkomanov. V teh Poe nenamerno citira Fritz Langa iz filma Metropolis, in sicer prizor ko proletarijat koraka po stopnišču proti »mehanskemu božanstvu« (tovarni), narkomani pa korakajo proti neusmiljeni dozi. Moralna zmaga junaka nad zlom pa zagotovi happy end, ki je sicer prisoten v večini filmov. Kot tudi prisoten je občutek upanja v boljše bodočnost.

Upanje opazamo tudi iz filmov francoske »nouvelle vague«, kateri je bila namenjena retrospektiva turinskega festivala. Priložnost, da primerjamo filmanje mladih režiserjev v letih 60 z današnjo produkcijo film-makerjev. Nouvelle vague, iz katere so se potem razvili nešteti kadri francoske kinematografije, se je v letih svojega nastanka rodila iz mladinskih vrst. Že klasičen a vseeno edinstven primer, kako le iz mlade generacije nastanejo nove pobude in svež pogled na že okamenelo strukturo filmske proizvodnje. A tudi primer režiserjev, ki so svoje izkušnje pridobili na kritičnem področju, s študijem filma - izven filmskih šolskih institucij - in dolгим filmmakerskem delovanjem. Skratka dokaz, da se vsako kulturno področje lahko prenavlja le s prisotnostjo in vključitvijo mlade generacije.

Bogata je bila tudi sekcija »Odprti prostor«, kjer so mladi cinefili, film-makerji in skratka vsi, ki so imeli

karkoli pametnega pokazati, prikazali svoja dela. Oceniti take kratkometražne filme in videoprodukcije ima le vzpodbuden namen, kajti v večini primerov (predvsem ko gre za film-makerje, ki nimajo za sabo filmske šole) razen dobre volje opazamo neprofesionalnost in predvsem pomanjkanje sredstev. Iz gneče pa izstopajo nekateri kratkometražci, kot je »Vita spericolata« Lucie Moisie, ki je zmagal nagrado petih milijonov lir, ki jo je podelila Lega delle cooperative in video »Giovannotti mondan contro Dracula«, ki pa je prejel nagrado Arca-Kids treh milijonov lir. V okviru omenjene sekcije je potekala tudi manjša retrospektiva o politično angažiranem filmu (Cinema militante). Prikazali so filme od leta 1968 do leta 1975 turinskega Kolektiva angažiranega filma (Collettivo cinema militante). Ti filmi italijanske nove levice so zavračali pojem filma kot spektakel in so tudi oporekali političnemu filmu (Rosi, Petri, Lizzani), ki naj bi zamorili politični boj proletariata.

Naj še omenim, da sta bila v sekciji »Odprti prostor« prisotna tudi dva mlada Jugoslovana, Zrinko Ogresta in Vedran Mihletić s svojimi kratkometražci. V sekciji »Mladinske tematike« pa je Željimir Žilnik prikazal svoj film »Druga generacija«, ki je bil na lanskotnem pulskem festivalu. Druga generacija jugoslovanske družine izseljencev (petnajstletni Pavle), ki se iz Nemčije vrača v matično domovino in se s težavo vključuje v novo okolje. V filmu izstopa Žilnikov dokumentarističen pristop do stvarnosti (svoje filmsko znanje in izkuštva je pridobil zlasti z dokumentarci) in kritično opazovanje ter občutljivost do socialnih in političnih problemov, v tem primeru zdomstva.

Festival filma mladine pa dopolnjuje še performance Richija Ferrera in njegove skupine »Magnifico atelier«. Na travniku pred turinsko državno knjižnico je postavil filmsko ekipo (sestavljajo jo lutke naravne velikosti). Snema namreč film grozljivih zelenih ljudi (vedno lutke), ki rijejo iz zemlje. Prevara je popolnoma uspešna in pritegnila mnogo radovednežev, ki so ostali razočarani a obenem presenečeni, ko so odkrili šalo.

Festival torej, ki ni le izložba filmov, ampak predvsem nudi priložnost spoznanja bodočih bolj ali manj znanih režiserjev in debate ter iskanja novih perspektiv med mladimi, ki se ukvarjajo z audiovizualno kulturo. Možnost tudi izmenjave izkušenj med mladimi režiserji in kritiki, ki delujejo v raznih državah in okoljih.

DANIJEL JARC

film - film - film

ureja kinoatelj

filmi na tv zaslonu

GLI UCCELLI — »Ptice«
Režija: Alfred Hitchcock.
Igrajo: Rod Taylor, Tippi Hedren, Jessica Tandy.
Italija 1, v nedeljo, 21. oktobra, ob 22.25.

Drugi film jutrišnjega Hitchcockovega filmskega večera so slovite »Ptice«, zgodba o nenavadnem napadu živali, ptic, na obmorsko mesto in njegove prebivalce. Zlasti na neko družino, ki po nekaj dneh skrivanja v lastni hiši izrazi priliko začasnega »premirja« za beg. Ptice pa ostajajo v zasedi... Vzburljive prizore ptičjih napadov je Hitchcock odlično posnel; zaslugi pri tem ima tudi Ray Berwick, ki je galebe in vrane dresiral osem mesecev. Hitchcock pa je »morilsko izurjene« ptice naredil še bolj realistične s primerno izbiro zornega kota in dolžine sekven. V tem je tudi podobnost »Ptice« s sceno iz prejšnjega filma, ko Roger beži pred letalom v puščavi. V obeh primerih je upodobljena prostorska razsežnost dogodka, saj bi samo prikazovanje v času izpadlo bistveno krajše.

CRISTINA F. Noi, i ragazzi dello zoo di Berlino
»Christiane F. Wir Kinder von Bahnhof Zoo« — »Christiane F. Otroci s postaje zoo«

Režija: Ulrich Edel.
Igrajo: Natja Brunckhorst, Thomas Haustein, Jens Kuphal, Reiner Weelt.
Italija 1, v ponedeljek, 22. oktobra, ob 20.25.

Resnična zgodba trinajstletne narkomanke je v knjižni obliki, po kateri je film posnet, doživela precejšen uspeh, tako v Nemčiji kot pri nas, podobno kot drugi dokumenti, npr. »Alice, čas mamik« (Feltrinelli) Film-ska adaptacija pa je oporečna: pred-

stavlja v glavnem pokvarjeno podobo družbenega obrobja, pokvarjeni geto berlinske postaje pri živalskem vrtu, ki živi z mamili in za mamila. Če je knjiga vzbudila pri kakšnem bralcu zanimanje za problem in ga spodbudila k poglobljanju, deluje film v nasprotnem smislu. Proces identifikacije privede gledalce do nasprotovanja mamilašev in vseh ambientov, kjer se ti lahko pojavijo. Kot stereotip, na katerega smo že navajeni, so ti kraji disko klub, ponočni bari, stranišča in postaja podzemeljskega vlaka. Tako je sicer upodobitev spektakularna, izogiba pa se temeljnemu problemu in njegovim protislovjem. Uspehu filma je prispeval tudi Dawid Bowie, ki je napisal glasbo »Heroes« in nastopa v vlogi samega sebe.

QUALCUNO VOLÒ SUL NIDO DEL CUCULO

»One Flew over the Cuckoo's Nest«

»Let nad kukavičjim gnezdom«

Režija: Milos Forman.
Igrajo: Jack Nicholson, Louise Fletcher, William Redfield, Dean Brooks
RAI 2, v torek, 23. oktobra, ob 20.30.

Da bi se izognil zaporni kazni, se Randle pretvarja v norca, za kar ga pošljejo v umobolnico na pregled. Ta pa je še bolj represivna institucija od zapora. Uporni Randle poživljuje življenje bolnikov, s svojim veseljaštvom skorajda ozdravi nekatere. Na posled pa podleže strogi in neprizanesljivi disciplini psihiatričnega zdravljenja. Film iz leta '75 je kandidiral za 9 oskarjev, zmagal pa je vse tri najbolj pomembne: za najboljšo režijo, moško in žensko glavno vlogo. Povsod, kjer so ga predvajali, je uspešno polnil kinodvorane; uspeh je pričakovati tudi za torkovo televizijsko premiero, kot se spodobi za takšno dobro izdelano proizvedo.

radiotelevizija

ITALIJANSKA TELEVIZIJA

Prvi kanal

- 10.00 Secret Valley - TV film
- 11.00 Il principe reggente - TV nadalj.
- 12.00 Dnevnik 1 - Kratke vesti
- 12.05 Happy days - TV film
- 12.30 Cinemania
- 13.30 Dnevnik 1
- 13.55 Dnevnik 1 - Tri minute o...
- 14.00 Prisma - variete in predstave
- 14.30 Io confesso - film
- Režija A. Hitchcock
- Nastopajo: M. Clift, A. Baxter, B. Aherne...
- 16.00 Trije nečaki in majordom TV film
- 16.30 Posebna oddaja iz parlamenta
- 17.00 Dnevnik 1 - Kratke vesti
- 17.05 Barriere - TV nadaljevanka
- 17.50 Roller skate fever - kotkanje
- 18.05 Izžrebanje loterije
- 18.10 Nabožna oddaja
- 18.20 Programi prihodnjega tedna
- 18.40 Sanje gospoda Rossija - 4. del
- 19.00 Action now: Ta nora, nora Amerika
- 16. nadaljevanje
- 19.35 Almanah in Vremenske razmere
- 20.00 Dnevnik 1
- 20.30 Fantastico 5

zabavnoglasbena oddaja
Vodi Pippo Baudo, sodelujejo Heather Parisi, Eleonora Brigliadori, Josè Luis Moreno...
Ob koncu Dnevnik 1

22.40 Tramonto di un impero - 2. del

23.30 Srečanje z umetnostjo

24.00 Dnevnik 1 - Zadnje vesti

Drugi kanal

- 10.00 Evropski dnevi
- 10.30 Programi prihodnjega tedna
- 10.45 Due e simpatia
- nadaljevanka dneva
- La professione della signora

Warren - TV nadaljevanka

- 12.30 Dnevnik 2 - Start
- 13.00 Dnevnik 2 - Ob 13. uri
- 13.25 Zdravniški nasveti
- 13.30 Dnevnik 2 - Lepa Italija
- Mesta, vasi, ljudje, ki jih je treba ščititi
- 14.00 Šolska vzgoja
- 14.30 Dnevnik 2 - Kratke vesti
- 14.35 Sportne vesti
- New York: boks
- Rim: jahanje
- 16.15 Sereno variabile - tedenska oddaja o turizmu in prostem času
- 17.30 Dnevnik 2 - Kratke vesti
- 17.35 Izžrebanje loterije
- 18.20 Sportne vesti
- 18.30 Inšpektor Derrick - TV film
- 19.45 Dnevnik 2 - Vesti
- 20.20 Sportne vesti
- 20.30 Week-end a Zuydcoote - film
- Nastopata J. P. Belmondo in C. Spaak
- 22.30 Dnevnik 2 - Nocoj
- 22.40 Portret Brigitte Bardot
- 3. in zadnji del
- 23.40 Dnevnik 2 - Zadnje vesti

Tretji kanal

- 15.15 Šolska vzgoja
- 15.45 Šolska vzgoja
- 16.15 Il pollice
- programi tretje TV mreže
- 16.45 I cuori infranti - film
- Nastopajo: C. Giuffrè, F. Valeri, T. Buazzelli, P. Quattrini...
- 18.15 Registriran polčas košarkarske tekme
- 19.00 Dnevnik 3
- 19.35 Geo - antologija
- 20.15 Programi prihodnjega tedna
- 20.30 Trip: viaggio nel divertimento
- 21.30 Dnevnik 3
- 22.05 Koncert rock glasbe

JUGOSLOVANSKA TELEVIZIJA

Ljubljana

- 8.00 Poročila
- 8.05 Pedenžep
- 8.15 Tilirove dogodivščine
- 8.55 Smogovci - otroška serija
- 9.35 Pustolovščina: Mlai princ
- 9.55 Bratovščina sinjega galeba
- 10.25 Slovenska ljudska glasbila in godci: Oprekelj
- 10.45 Skrivnostni svet A. Clarka: Zmaji, dinosavri in orjaške kače
- 11.15 Manjšine - bogastvo Evrope: Jezik srca - jezik Kruha? dokumentarna oddaja o Retoromanih v Švici
- 16.50 Poročila
- 16.55 Leipzig: nogomet kvalifikacije za SP
- NDR - Jugoslavija
- 18.45 Čudeži narave: Ozelot ali leopardja mačka
- 19.24 TV in radio nocoj
- 19.26 Zrno do zrna
- 19.30 TV dnevnik
- 20.00 Policijska pištola 357 - film
- 22.05 Zrcalo tedna
- 22.25 Kronika Borštnikovega srečanja

Zagreb

- 8.50 TV v šoli
- 16.10 Kritična točka
- 16.40 Poročila
- 16.45 TV koledar
- 16.55 Leipzig: nogomet
- NDR - Jugoslavija
- 18.45 Medtem - kulturna oddaja
- 19.30 TV dnevnik
- 20.00 Domači igrani film
- 21.45 TV dnevnik
- 22.00 Danes je jutri včeraj

Koper

- 16.55 Nogomet: Leipzig
- NDR - Jugoslavija
- 18.45 Visok pritisk - glasba, vesti, novosti iz glasbenega sveta
- 19.30 TV D - Stičišče
- 19.50 Arheolog - TV film
- 20.50 Potovanje v skrivnosti - dok.
- 22.05 Zdravnik in pacient: Zdravljenje koronarne insuficience
- 22.30 Podpisano »Osamljeno srce 555« film - Nastopajo: Rosalind Russell, Douglas Fairbanks Jr, Maureen O'Sullivan

ZASEBNE POSTAJE

CANALE 5

- 8.30 Mammy fa per tutti - TV film
- 9.00 Phyllis - TV film
- 9.30 La piccola, grande Neill
- 10.00 Giovinezza, giovinezza - film
- 12.00 Il ritorno di Simon Templar
- 12.50 Il pranzo è servito
- 13.30 I nostri mariti - film
- 15.30 La congiuntura - film
- 17.30 Il mondo degli animali - dok.
- 18.00 Record - športna oddaja
- 19.30 Zig Zag - nagradno tekmovanje
- 20.25 Premiatiissima - zabavnoglasbena oddaja z Johnnyjem Dorelljem in Ornello Muti
- 22.50 La dea della città perduta - film

RETEQUATTRO

- 8.30 Mary Tyler Moore - TV film
- 9.00 Genitori in blue jeans - film
- 10.50 Mammy fa per tre - TV film
- 11.15 Samba d'amore - novela
- 12.00 Febbre d'amore - TV film
- 12.45 Alice - TV film
- 13.15 Mary Tyler Moore - TV film
- 13.45 Tre cuori in affitto - TV film
- 14.15 Fiore selvaggio - novela
- 14.50 Caccia al 13 - športna oddaja
- 16.00 Casablanca - TV film
- 17.00 La regina dei mille anni risanka
- 17.20 Masters i dominatori dell'universo
- 17.50 Febbre d'amore - TV film
- 18.45 Samba d'amore - novela
- 19.30 New York New York - TV film
- 20.30 La settimana bianca - film
- 22.10 Vegas - TV film
- 23.10 Ciao, Pussycat - film
- 1.10 Hawaii, squadra Cinque Zero

ITALIA 1

- 8.30 La grande vallata - TV film
- 9.30 Un grido d'aiuto - film
- 11.30 Giorno per giorno - TV film
- 12.00 Agenzia Rockford - TV film
- 13.00 Bim Bum Bam - otroška oddaja

RADIO

RADIO TRST A

7.00, 13.00, 19.00 Radijski dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše: Narodnozabavna glasba - Koledar; 7.40 Pravljica; 8.10 Kulturni dogodki; 8.40 Slovenska lahka glasba; 9.00 Dopoldanski program: Glasbeni mozaik; 10.10 Koncert simfonikov RTV Ljubljana vodi Martin Fischer - Dieskau; sodeluje violinist Cristiano Rossi; 11.40 Beležka; 11.50 Glasbeni potpuri; 12.00 Sestanek ob 12.00: »Glas od Režije«; 12.30 Glasbeni potpuri; 13.20 Glasba po željah; 14.10 - 17.00 Radijsko popoldne: Otroški kotiček: »Na letišču preprogi«; 14.30 Glasbeni listi; 15.00 Glasbeni portret Urbana Kodra; 15.20 Glasbeni listi; 16.00 V svetu valčka; 16.30 Glasbeni listi; 17.10 Zadnji sklop: Dober glas gre v deveto vas; 18.00 Roman v nadaljevanjih: France Bevk: »Kozorog«; 18.45 Glasbena priloga.

RADIO OPČINE

Oddaja na naslednjih frekvencah 99,100, 90,600, 98,800 Mgh
Do 15.00 Ever green glasba; 15.00 Glasba po željah s telefonskimi pozivi v živo (212658); 18.00 Listajmo po časopisih; 20.30 Športna sobota v sodelovanju s PD - gost v studiu ŠD Sloga; 21.00 Neposreden prenos košarkarske tekme Vicenza - Jadran; po tekmi nadaljevanje športne sobote; Dalje nočna glasba.

RADIO KOPER

(Slovenski program)

6.30, 13.30, 14.30, 17.30 Poročila; 6.00 Glasba za dobro jutro; Jutranji koledar; 6.15 Vremenska napoved, cestne razmere; 6.45 Prometni servis; 13.00 Kruh in sol radia Koper; Med glasbo; 13.40 Zamejska reportaža; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 16.30 Primorski dnevnik; Pesem tedna radia Koper; 18.00 Zaključek programov.

RADIO KOPER

(Italijanski program)

6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 12.30, 15.30, 19.30 Radijske vesti; 6.00 Otvoritev; 7.00 Dobro jutro in glasbi; 9.15 Casadei Sonora; 9.32 Pisma Lucianu; 10.00 Popevka tedna; 10.35 Vrtljak; 11.00 Dvojne tračnice; 11.30 Na prvi strani; 11.45 Na tvoji strani; 12.00 Glasba po željah; 12.35 Pičice na i; 14.30 Popoldanski program; 14.35 Siamo tutti nel pallone; 16.32 Glasbeni weekend; 16.55 Pismo iz...; 20.00 Zaključek.

RADIO 1

6.00, 7.00, 8.00, 10.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 17.00, 19.00 Poročila; 6.00 Glasbena matineja; 9.00 Vikend; 10.15 Glasbeno-govorni program; 11.00 Glasbena srečanja z Mino; 11.44 Čudežna številka; 12.30 Zgodovinske osebnosti: L. Trotski; 13.25 Master - sobotna posebna oddaja; 14.05 Slavček iz Lecceja; Tito Schipa; 14.45 Master - glasba dan za dnem; 15.03 Popoldanski variete; 16.30 Dvojna igra; 17.30 Autoradio; 18.00 Objektiv Evropa; 18.30 Glasba; 19.20 Tudi mi smo tu; 20.00 Glasbeno-govorni program; 20.40 Dragi Ego; 21.03 »Z« kakor zdravje; 22.27 Avtomobil - radijska povest; 23.05 Telefonski poziv; 23.28 Zaključek programov.

RADIO 2

6.30, 7.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 13.30, 15.30, 16.30, 17.30, 18.30, 19.30 Poročila; 6.00 Glasba za dobro jutro; 8.00 Igrajte z nami; 8.05 Šolska vzgoja; 8.10 Radio 2 predstavlja; 8.45 Tisoč in ena pesem; 9.06 Programi pristopanja; 9.32 Jutranji variete; 11.00 Lestvica LP; 12.45 Glasbena oddaja; 15.00 Radijska priredba; 15.45 Glasbena oddaja; 16.32 Izžrebanje loterije; 17.02 Tisoč in ena popevka; 17.32 Srečanje z gledališčem - radijska dvodejanka »Nati in giardinoc«; 19.15 Glasba; 19.50 Glasbeno-govorni program; 21.00 Dunajski festival 1984; 22.50 Glasbeno-govorni program; 23.28 Zaključek programov.

LJUBLJANA

6.00, 6.30, 7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 19.00 Poročila; 6.45 Prometne informacije (Ljubljana, Koper, Maribor); 7.25 Dobro jutro, otroci; 7.35 Prometne informacije; 7.50 Iz naših sporedov; 9.20 Matinejski koncert; 10.05 Svetovna reportaža; 10.25-11.30 Popoldne ob lahki glasbi; 12.10 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo; 12.30 Kmetijski nasveti; 13.00 Danes do 13.00 - Iz naših krajev - Iz naših sporedov; 15.00 Radio danes, radio jutri; 15.10 Zabavna glasba; 15.30 Dogodki in odmevi; 15.55 Zabavna glasba; 17.00 Studio ob 17.00 - Znanjopolitični magazin; 18.30 Iz dela Glasbene mladine Slovenije; 19.25 Zabavna glasba; 19.35 Za naše najmlajše; 20.00 Oddaja za Slovence po svetu; 23.15 Od tod do polnoči.

Spomenik so domačini zgradili prostovoljno

V Jazbinah jutri svečano odkritje spomenika padlima partizanoma

V Jazbinah bodo jutri imeli svečanost, kakršne še ne pomnijo. Odkrili bodo namreč spomenik dvema domačinoma, ki sta padla kot partizana med narodnoosvobodilno borbo. Za spomenik v tej vasi, ki ima danes okrog trideset hiš, v katerih pa bivajo že številni priseljenci, so se zavzeli domačini v sodelovanju s števerjansko sekcijo Združenja partizanov Italije. Najprej so nameravali postaviti spominsko ploščo na zidu vaškega pokopališča. Ker zaradi nejasnih zaprek ni bilo mogoče, so se odločili, da bodo padlima v čast postavili spomenik na drugem mestu.

Zemljišče je pobudnikom dala na razpolago Štekarjeva družina, iz katere je bil eden izmed padlih. Prostor je v neposredni bližini vaške cerkve in gostilne, na zelo vidnem mestu. Načrt jim je brezplačno izdelal goriški načrtovalec Piero Pizul. Domačini in bivši števerjanski borci so krepko poprijeli in se prostovoljno urejanja prostora lotili letos poleti, potem ko so za to dobili dovoljenje števerjanske občinske uprave. Napravili so prostovoljno 900 ur dela. Medtem ko je Štekarjeva družina iz Jazbin podarila zemljišče, so Štekarjevi iz Števerjana darovali les, ki so ga potrebovali pri gradnji, raz-

ni darovalci pa so nudili kamne za obzidek. Tudi za prevoz materialov so domačini poskrbeli prostovoljno. Skratka, delali so vsi. Nabrali pa so tudi precej denarja. Dva milijona lir je dala iz svojih sredstev števerjanska občinska uprava, nad tri milijone pa so nabrali prostovoljnih prispevkov. Nadejajo si, da bo prišlo jutri v Jazbine veliko ljudi, ki bodo še kaj prispevali. Na voljo bodo imeli tudi spominske značke. Dovolj hrane in pijače pa bo v bližnji Mrakovi gostilni.

S svečanostjo bodo pričeli ob 10.

uri z mašo v domači cerkvi. Po cerkvenem obredu bo svečanost odkritja spomenika. Govorili bodo zastopnik števerjanske sekcije VZPI Franc Komic, števerjanski župan Stanislav Klanjšček, domačin Mario Klanjšček, kot glavna govornika pa bosta Edvin Švab in Silvino Poletto. V kulturnem programu bodo nastopili združeni pevski zbori ZSKD, zbora iz Nove Gorice in Kojškega, mešani zbor iz Jazbin, godba na pihala iz Brd.

Na sliki: člani krajevnice sekcije VZPI in nekateri med tistimi, ki so pomagali pri postavitvi spomenika.

V enoteki La Serenissima

V Gradišču bo v decembru razstava penečih se vin

V enoteki La Serenissima v Gradišču ob Soči bo od 1. do 9. decembra letos tretja razstava penečih se vin naše dežele, ki bo združena tudi z nagrajevanjem najboljših vin. Ocenjevalni komisiji bo predsedoval enotehnik Marcello Pillon. Sestala se bo 15. novembra.

Pred dnevi se je že pričel tečaj za degustatorje. Vpisanih je sedemdeset ljudi. Med predavatelji so zelo znani italijanski strokovnjaki na tem področju prof. Tullio De Rosa, dr. Lamberto Paronetto, enotehnik Nereo Cavazzini in prof. Francesco Spagnoli. Ob razstavi v decembru bo tudi nekaj prireditev.

Danes radijska igra v Novi Gorici

V radijskem studiu v Novi Gorici so posneli prvo radijsko igro, kar kaže zlasti na tehnične možnosti in napredek te ustanove. Gre za odrsko delo znanega ruskega dramatika Mihajla Bulgakova »Pasje srce«, ki so ga priredili za radijsko izvedbo. Delo je v novogoriškem studiju režiral Janez Starina, član Primorskega dramskega gledališča, razne vloge pa tolmači deset gledaliških igralcev iz Nove Gorice. Vsi so se odpovedali honorarju, da bi tudi tako počastili pomen dogodka za Novo Gorico in njeno radijsko postajo. »Pasje srce« je pe-

snel Tomo Krže, tehnični vodja studija.

Radio Nova Gorica, ki ga je mogoče slišati tudi v nekaterih krajih pri nas, bo svojo stvaritev, igro »Pasje srce«, predvajal danes, v soboto, 20. oktobra, namesto običajne lokalne oddaje, ki traja od 18. do 19. ure.

● Danes ves dan od 9. do 19. ure, bodo člani gorškega radikalnega združenja pred Ljudskim vrtom zbirali podpise pod petico, v kateri se zavzemajo za takojšen odstop zunanjega ministra Andreottija.

v sodelovanju z Zvezo slovenskih kulturnih društev in Zvezo slovenske katoliške prosvete

razpisuje

**ABONMA
ZA SEZONO 1984-85
V GORICI**

VPISOVANJE ABONENTOV PRI
BLAGAJNI Kulturnega doma, Ul.
Brass, telefon: 33288, ob delavni-
kih od 17. do 19. ure, ob sobotah
od 11. do 13. ure.

Ne bodo je premestili na Tržaško cesto

Avtobusna postaja v Gorici bo ostala na sedanjem mestu

Skoro gotovo bo avtobusna postaja v Gorici ostala na istem mestu, kjer je danes. To izhaja iz rezultatov sestanka med zastopniki občine ter pokrajine in pokrajinskega avtobusnega podjetja, ki je bil včeraj v palači pokrajinske uprave. To izbiro narekuje dejstvo, da prihaja vsak dan v Gorico z avtobusi nekaj tisoč dijakov in uslužbencev, ki so jim šole ali uradi zelo blizu sedanje avtobusne postaje.

Ta se namreč nahaja v središču mesta, v Ulici 9. avgusta. Po regulacijskem načrtu naj bi avtobusno postajo premestili na začetek Tržaške ulice. Vendar je ta izbira veljala takrat, ko so na županstvu mislili, da se bo upravno mestno središče premaknilo proti jugu, tja okrog križišča. Od koder se odcepi Tržaška cesta. Načrti pa se niso uresničili.

Pokrajinski odbornik za prevoze Bressan, ki je imel na včerajšnjem sestanku osrednje poročilo, je tudi povedal, da je pokrajinska uprava dobila nakazanih od dežele 772 milijonov lir za letošnjo ureditev infrastrukture za avtobusno službo. Denar prihaja iz vsedržavnega sklada za prevoze, ki ga potem delijo deželne uprave. Z delom tega nakazila, 200 milijoni lir, so odkupili nekaj dvorišč in razširili parkirne prostore za avtobuse APT. Nadaljnjih 130 milijonov lir pa so porabili za nakup strojev za popravilno delavnico. Na voljo imajo še 442 milijonov, katere porabo morajo določiti še pred koncem leta. Na pokrajini menijo, da bi s tem denarjem pričeli graditi prvo fazo sodobnejše avtobusne postaje.

Avtobusna postaja naj bi torej osta-

la, kjer je, pa čeprav bi jo morali zgraditi čisto na novo (sedanjo je zgradilo pred leti podjetje Ribi in ne ustreza povečanemu prometu). Servisne delavnice za popraviljanje vozil pa bi zgradili na območju avtoporta. Upoštevali bi v obeh primerih tudi pomenjenje avtobusnih služb na Goriškem, to pomeni združitvev pokrajinskega avtobusnega podjetja, mestnih avtobusov v Gorici ter medobčinskega konzorcija v Trzinu, ki je predvideno v letu 1985. Nova avtobusna postaja bi tako služila tako medkrajevnim kot mestnim progam.

● Drevi ob 21. uri se v občinskem gledališču v Krmini nadaljuje gledališka sezona krožka Mikron C. Na vrsti bodo trije nastopi vizivne poezije z naslovi »Action 3«, »Io me stesso medesimo« in »Canto francese«.

Rov pri Štandrežu

Med delom pri podvozu v Ul. Tabai so včeraj dopoldne delavci podjetja Petrucci ob Čedadu s presenečenjem odkrili podzemski rov. Gre za kakih 10 metrov dolg rov, širok je slab meter, dovolj visok za človeka. Na koncu se rov močno zoži, vendar ni rečeno, da se tam zaključuje, pač pa domnevajo, da je povezan še s kakim stranskim rovom.

Včeraj so se razširila najrazličnejša ugibanja o izvoru tega izkopa. Najbolj verjetna je domneva, da gre za zaklonišče iz prve svetovne vojne, ki je ves ta čas ostalo zakrito pod kak meter debelo plastjo zemlje.

Razprava v odboru za gospodarstvo SKGZ

Z bolj poglobljenim delovanjem izboljšati delo na področju gospodarstva in kmetijstva

Prejšnjo sredo se je v Gorici sestel goriški del odbora za gospodarstvo SKGZ, ki je obravnaval dvoje perečih vprašanj pokrajinskega značaja: odprte probleme v zvezi z organiziranostjo Kmečke zveze v goriški pokrajini ter kadrovske potrebe in probleme kadrovanja v gospodarstvu na Goriškem.

Uvod v razpravo prve točke dnevnega reda je imel dr. Mirko Primožič. Izhajal je iz sedanje šibkosti delovanja gorške KZ, ki se izražajo v okosteneli strukturi samega odbora in v že večletnem upadanju članstva. Tako stanje je nedvomno izraz premajhnega prilagajanja uradov KZ novim, vse večjim in zahtevnejšim potrebam kmetijstva gorške pokrajine, obenem pa gre razloge tudi iskati v pomanjkanju združevalnih pobud med mlajšo generacijo slovenskih gorških kmetov. Razene same zadružne pobude v števerjanu prevladuje v tem sektorju individualna organiziranost in zatekanje k trenutnim, nekoordiniranim rešitvam. Če se omeji le na administrativno plat vodenja podjetja, lahko ugotovimo, da je vodenje registrov za vinogradnike poverjeno ali komercialistom ali gorškemu uradu SDGZ. Seveda so poleg te še druge funkcije administrativnega značaja, za katere bi morala biti usposobljena sodobno organizirana struktura KZ. Poleg tega je bistvene važnosti tudi ekonomsko-politično usmerjanje delovanja KZ preko od-

bora, ki mora osvojiti določeno vizijo razvoja slovenskega kmetijstva kot gospodarsko donosne panoge, a tudi — tam kjer je kmetijstvo ogroženo — kot gospodarske dejavnosti, ki je za našo narodnostno skupnost življenjskega pomena. Take zahteve političnega in narodnogospodarskega značaja bo lahko uresničevala prenovljena KZ, če bodo v njo pristopili mlajši kmetovalci kot nosilci novih oprijemov in zamisli.

V razpravi je bilo poudarjeno, da bo oživitvev KZ v Gorici zahtevala veliko naporov in daljšo časovno dobo. Osvojen je bil princip, da mora gorška KZ navezati stalne stike s tržaško, tudi v vidiku združitve organizacij na deželni ravni, kar bi dajalo večjo politično težo strokovni organizaciji naših kmetov.

Na osnovi poročila, ki ga je pripravil Igor Komel, je sledila razprava o kadrovanju na Goriškem. Ugotovljeno je bilo, da naša skupnost ni še osvojila celotne vizije kadrovanja, kajti pojmovati ga gre kot nenehen proces oziroma miselnost in skrb, ki mora biti prisotna v slehernem gospodarskem dejavniku. Čeprav so bili druge storjenji prvi koraki, lahko ocenimo, da smo še daleč od osvojitve določenega sistema, ki bi bil prikladen za razmere naše manjšinske skupnosti in njenega gospodarstva. Poudarjeno je bilo, da je na Goriškem zaostanek toliko občutnejši zaradi večletne nepopolnosti

slovenskega izobraževalnega sistema na tem območju. Sedanje obdobje pomeni šele začetek prehajanja iz obdobja izključne oziroma pretežne prevlade literarno-humanistične izobraževalne smeri v mešano, kjer je prostor tudi za družbeno usmeritev — najprej z odprtim poklicnega strokovnega zavoda »I. Cankar«, nato z oddelkom tehnično-trgovskega zavoda »Z. Zois« — nazadnje pa tudi za tehnično-industrijsko smer.

Izraženo je bilo prepričanje, da je zaradi pomanjkanja popolnega sistema kadrovanja potrebno razvijati vsaj nekatere njegove segmente, kot so organiziranje poklicnih in izpopolnjevalnih tečajev preko Slovenskega deželnega zavoda za poklicno izobraževanje, za kar se kaže potreba organizirati primerno strukturo s kadrovsko zasedbo tudi na Goriškem. Nadejajo se potrebna vključitev večjega števila podjetij v redno prevzemanje dijakov slovenskih višjih srednjih šol na poletno prakso in v štipendiranje visokokvalificiranih profilov. Posebno pozornost je treba nameniti navajanju — predvsem najmlajših — na najsodobnejše računalniške pripomočke. Najbrž je še več takih pristopov, ki ločeno drug od druge izgledajo fragmentarni, a lahko dejansko pomenijo — skupno s smernicami izhajajočimi iz gospodarskega načrtovanja — zameške novega pristopa k vprašanju kadrovanja.

B. J.

Precej razlik med stvarnostjo na Koroškem in Primorskem

V mali dvorani Katoliškega doma je bila predsinočnjim v okviru Koroških dnevov, ki jih na Goriškem prireja Zveza slovenske katoliške prosvete, okrogla miza na temo »Narodna manjšina in večinski narod«. Na večeru je sodelovalo kar devet predstavnikov, od teh pet s Koroške, manjšinskega političnega, kulturnega, šolskega in cerkvenega življenja.

V imenu gostiteljev je sodelujoče na okrogli mizi in publiko — manj številno kot bi si pričakovali za takšno priložnost — pozdravil v imenu gostiteljev dr. Damjan Paulin. Zatem so se zvrstili posegi koroških in gorških manjšinskih predstavnikov, ki so skušali osvetliti problematiko s katerimi se soočata obe manjšini na nekaterih življenjsko važnih področjih. S strani koroških gostov je tako prizadevanja Slovencev v Avstriji na političnem področju prikazal predsednik Narodnega sveta koroških Slovencev dr. Matevž Grilc, dvorni svetnik dr. Pavel Apovnik je govoril o njihovi prisotnosti in upravnih organih na Koroškem, predsednik Katoliške zveze

dr. Janko Zerzer o šolstvu, namestnik občinskega odbornika v Dobrli vasi Martin Pandel o kulturni dejavnosti ter vodja Katoliškega odbora Janko Merkač o narodnostnih odnosih znotraj Cerkve.

O istih področjih pri nas so spregovorili dr. Andrej Bratuž, dr. Rafko Dolhar, dr. Mirko Špacapan in Marija Ferletič.

Ze iz same navedbe sodelujočih, oz. obravnavane tematike prihaja do izraza največja pomanjkljivost večera, ki jo predstavlja po našem mnenju premajhna poglobitev naslovne teme odnosov med večinskim in manjšinskim narodom, ki jo je zamenjal širok, vendar zaradi tega nujno bežen in nepoglobljen prikaz dveh manjšinskih stvarnosti. Vprašanje odnosov med večino in manjšino je dopuščalo globlji problemski pristop k oceni naših stališč in ravnanj do večinskega naroda, ter seveda gledanja večine na našo stvarnost. To toliko bolj, kar je na okrogli mizi prišlo do izraza, da obstajajo glede teh vprašanj določene razlike v obeh stvarnostih predvsem

pa pomembno različne izbire manjšinskih organizacij, kljub svetovnonazorski sorodnosti.

Bolj poglobljena razprava okoli te problematike bi lahko bila zanimiva in stimulantna predvsem zato, ker so že iz prikaza manjšinske stvarnosti prihajali na dan različni pogledi na odnos z večinskim narodom. Nekateri so, na primer dr. Špacapan, dali večji poudarek nevarnosti asimilacije, ki jo prinaša večje odpiranje do večine, drugi, na primer Ferletičeva, so odločneje zagovarjali potrebo po odpiranju in posredovanju naše kulture vsaj tistemu delu italijanskega naroda, ki je do nas odprt in nas želi globlje spoznati. Teh razsežnosti četrtkova razprava ni dosegla, pač pa se je omejila na raven sicer zanimivega in informativno dovolj popolnega, vendar kljub vsemu nekoliko sterilnega, prikaza tegob in želja dveh manjšinskih skupnosti.

V okviru Koroških dnevov so, vedno v četrtek v Katoliškem domu, odprli razstavo koroškega tiska, ki obsega tako knjižne izdaje Mohorjeve družbe,

kot drugo čtivo, revije in časopise.

Za nedeljo je v Gorici napovedan še nastop pevskega zbora Rož iz Št. Jakoba, ki bo v Katoliškem domu s pričetkom ob 17. uri predstavil »Pesem Koroške«.

● Pokrajinska zveza zadrug prireja danes ob 17.30 v dvorani trgovinske zbornice predavanje o poklicni vlogi upravitelja v zadrugi. Predaval bo prof. Paolo Don z videmskega zavoda za trgovino A. Zanon.

razna obvestila

SPD Gorica priredi jutri pohod na Jazbine, ob odkritju partizanskega spomenika. Zbirališče ob 8.30 pri pevskega mostu, na goriški strani. Vo-di Zdenko Vogrič.

POGREBI

Ob 9.30 Jolanda Rozmann por. Kosmina iz splošne bolnišnice na glavno pokopališče; ob 11. uri Giovanni Ussai iz splošne bolnišnice v cerkev na Placuti in na glavno pokopališče.

kino

Gorica

VERDI — 17.00—21.00 »C'era una volta in America«.
VITTORIA 17.30—22.00 »Una donna allo specchio«. S. Sandrelli. Prepovedan mladini pod 18. letom.
CORSO 18.00—22.00 »Conan il distruttore«.

Tržič

PRINCIPE 18.00—22.00 »La casa«. EXCELSIOR 18.00—22.00 »All'inseguimento della pietra verde«. COMUNALE 18.00—22.00 »Metropolis« (Fritz Lang)

Nova Gorica in okolica

SOČA 18.00 »Plamen maščevanja«. 22.00 »Ognjena bolničarka«. SVOBODA Danes zaprto.
DESKLE 19.30 »Najkrajša pot na Kijajsko«.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
D'Udine, Trg San Francesco 4. Tel.: 841-24.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
Al Redentore, Ul. Fratelli Rosselli. Tel.: 72-340.

Ko se je šolal v Vidmu, so mu rekli, da nima posluha za fiziko

Vztrajno delo je Rubbii prineslo Nobelovo nagrado

Tisti, ki ga pobježe poznajo, pravijo, da je vztrajen in trmast, da se v vsakem trenutku in na vsakem koraku zavzema za to, da bi v svojem raziskovalnem delu uspel, da skuša premostiti vse ovire. Znanstveniki nimajo namreč lahkega dela, še zlasti ne tisti, ki se ukvarjajo s tako poglobljeno raziskavo, kot je ta na področju fizike. Lahko se ti zgodi namreč, da na mah ugotoviš, da ti manjka aparat ali samo nadomestni del. Pa si v precepu, kaj napraviti. Sestaviti prošnjo in jo nasloviti na upravni svet ustanove, v kateri delaš, in seveda čakati na ugoden odziv prošnje, kar pa se bo lahko zgodilo čez nekaj tednov ali mesecev, ali pa vzeti v roko telefon in na svojo odgovornost naročiti to, kar ti manjka. Pravijo, da sodi prof. Carlo Rubbia, letošnji Nobelov nagrajenec za fiziko, v to drugo kategorijo. Ko potrebuje kak aparat, ga kar po telefonu naroči, in če ve, da ga imajo v tovarni na razpolago, kar sam pohiti z letalom ali kakim drugim sredstvom, da ga sam prinese v svoj laboratorij v Ženevo. Seveda mora uživati tudi velik ugled v krogih upraviteljev, da lahko kaj takega napraviš. Prof. Rubbia ima tak ugled.

Svet poganjajo taki znanstveniki, kot je prof. Carlo Rubbia. Če ne bi človeštvo imelo takih domiselnih ljudi, bi bili še pri kvadratnem kamnitem kolesu. Ko smo pred leti imeli v naši sredi psihiatra profesorja Franca Basaglio, s njim sem takrat skoraj vsak dan imel opravka, ker sem takrat bil odbornik in podpredsednik v pokrajinski upravi, sem se najbrž prvič srečal z eruptivnim znanstvenikom evropskega slovesa. Vsak dan je prinašal nekaj novega, vsak dan je zahteval nekaj novega, od upraviteljev kot tudi od uslužbencev psihiatrične bolnišnice. Pa so se tako med upravitelji kot med uslužbenci našli ljudje, ki

jim ta eruptivnost ni bila všeč. Bili so to ljudje, ki jim je bilo všeč mirno življenje, ki si niso hoteli delati problemov, ki jim niso bile všeč novotarije. Pa so našli izgovor politične narave, trdili, da so Basaglia in njegovi nevarni ekstremisti, in zato naredili vse, da so se ti psihiatri umaknili iz Gorice. Prav zaradi tega spora v politični areni sem takrat izstopil iz pokrajinskega odbora in šel v opozicijo, kajti nisem hotel deliti tako neumnih odgovornosti z okostenelimi ljudmi birokratskega mišljenja. Basaglia in njegovi pa so zasloveli in, čeprav so tudi oni napravili nekaj napak, so njihove ideje na področju psihiatrije v svetu danes vodilne. V Gorici smo takrat izgubili lepo priložnost, da bi naše mesto prišlo v svetovno javnost.

Ime Gorice pa je bilo zabeleženo na prvih straneh najpomembnejših dnevnikov sveta v četrtek, ko je bila objavljena vest, da je Nobelovo nagrado za fiziko dobil prof. Carlo Rubbia, rojen v Gorici leta 1934. Ime našega mesta je bilo sicer zabeleženo le v biografskih podatkih, kar je tudi logično. Že ko je sredi lanskega leta v raziskovalnem centru CERN v Ženevi odkril nekaj posebnega in so o tem njegovem odkritju obširno pisali vsi svetovni časopisi, smo se ga v Gorici spomnili tako, da smo v občinskem svetu sklepali o podelitvi častnega meščanstva. Marsikomu se je takrat čudno zdelo, češ, kaj nagrajujete s tem častnim meščanstvom moža, ki je konec koncev Gorčan. Saj bi bili morali s tem počastiti ljudi od drugod. Tudi to je res, vendar je prof. Carlo Rubbia bil rojen pred petdesetimi leti v Gorici, v rodno mesto se vrača poredkoma, živi namreč v laboratorijih in predavalnicah v Ženevi, v Harvardu, v svetlihih svetovnega raziskovalnega dela širši po naši zemeljski obli. Občinska dvorana je bila pozneje, letos 17. a-

Nobelova nagrajenca Rubbia in Salem v sredo v Miramaru

prila, ko mu je župan Scarano podelil to čast, nabito polna ljudi, od Rubbievih sorodnikov ter prijateljev pa do zastopnikov javne oblasti in ustanov. Spominjamo se, da je bil profesor Carlo Rubbia tistega dne, ko je dobil to priznanje rojstnega mesta, zelo skromen v zahvalnih besedah. Ko so mu to oporekali, je dejal: »Nisem vajen veliko govoriti, prazne fraze me ne pritegujejo. Raje delam!« Tako je tistim, ki so navajeni na lepo frazeologijo, zamašil usta.

Pet let se je prof. Carlo Rubbia na čelu izbrane skupine raziskovalcev iz vse Evrope v ženevskem centru CERN ukvarjal s to raziskavo. Možnost rešitve je že pred leti nakazal prof. Abdus Salam, direktor tržaškega mednarodnega fizikalnega centra v Miramaru, Nobelov nagrajenec v l. 1979, s katerim sta si prijatelja. Prav zaradi tega je prof. Rubbia ostal v tesnih stikih s Salamom in tudi to je najbrž razlog, da je tistega dne, ko je izvedel, da je dobil Nobelovo nagrado, čeprav k nam že namenjen, prišel v

Trst in ne v Ženevo. Komaj nekaj ur potem ko je iz radia milanskega takista izvedel, da je dobil to največjo svetovno nagrado, je že bil v Miramaru v družbi prijatelja in kolega Salam ter drugih znanstvenikov in raziskovalcev iz vsega sveta.

Še isti večer, po predavanju v miramarskem centru, se je Rubbia napotil v Ženevo. Vendar, zaradi stavke kontrolorjev poletov v Milanu, je moral napraviti letalski izlet od enega letališča na drugo. Iz Ronk v Benetke, odtod v Rim, šele od tam v Ženevo. V centru CERN so ga pričakali delovni kolegi. Dopisniki osrednjih italijanskih listov, ki so ga obiskali v četrtek v Ženevi, pravijo, da je bilo tako v njegovi pisarni kot v drugih prostorih zelo živahno in tudi precej nereda, kar sicer ni nič čudnega za znanstvenike, saj so listi ter block notesi s podatki razmetani po mizah, v omarah, na stolicah, marsikdaj tudi po tleh. Praznovali pa so tako z vinom kot s šampanjcem. Rubbia da se je hotelo tudi ta dan dela-

ti, kot običajno, pa je moral venomer dvigati telefon, kajti iz vsega sveta so prihajale čestitke.

Kaj sedaj? Rubbia bo seveda nadaljeval z delom in že nakazuje nove poti svojega raziskovalnega dela. Vendar ni gotovo, ali bo še ostal v Ženevi, kajti njegova ekipa ima na razpolago neke specializirane aparature le do konca tega leta. Nekateri pravijo, tako vprašanje so mu časniki postavili tudi v Miramaru, vendar se je v odgovoru spretno izmuznil, da tiči prav v tem njegova prikrita polemika do upraviteljev CERN in seveda tudi do marsikaterega kolega, ki želi uporabljati dragocene aparature. To pa je čisto razumljivo za vse znanstvenike, ki morajo, po sili razmer, deliti aparature s kolegi.

Carlo Rubbia se je rodil v Gorici v družinski hiši v Ulici Corsica, pod Kapelo torej, in ne v Podturnu, kot so omenjali nekateri naši delovni kolegi. Na njegovi rojstni hiši bi gorška občinska uprava nameravala vgraditi spominsko ploščo. Prav tako se na gorškem županstvu zavzemajo za to, da bi v našem mestu priredili veliko manifestacijo na čast Nobelovega nagrajenca, na katero bi seveda moral tudi on priti.

V sosednem Vidmu pa so sedanji profesorji tamkajšnje realne gimnazije Marinelli popravili napako, ki so jo napravili njih predniki - kolegi takoj po drugi vojni, ko je mladi Carlo Rubbia prišel študirat na to šolo. Takrat so staršem profesorji rekli, da mladi Carlo nima posluha za matematiko in fiziko, da pa bi bil lahko dober odvetnik. Kako se danes grize tisti profesor, ki je takrat izrekel te besede, seveda če je še med živimi. Na vsak način, tudi videmski profesorji so Carla Rubbia povabili, naj jih obišče.

MARKO WALTRITSCH

Poljski fotografi v Gorici

Goriški fotokrožek — CIFI je v zadnjih letih posredoval goriški publiki že celo vrsto razstav del tako lastnih članov kot tudi drugih priznanih fotografov iz raznih dežel sveta. Tokrat imamo možnost v avditoriju videti razstavo združenja umetniških fotografov Poljske. Razstavljene so slike štiri najstih fotografov, ki so že dosegli laskava priznanja v svetovni areni. Gre tudi, kot omenja predsednik CIFI v uvodu kataloga, za prikaz iskanja novih poti v fotografiji. Na naši sliki »A double self-portrait« Grzegorza Bojanowskega.

Kratke vesti iz Goriškega muzeja

Z zamudo izide prihodnji mesec 10. številka Goriškega letnika. Ta jubilejni zvezek bo prinesel gradivo, ki so ga prispevali izključno delavci muzeja. Med prispevki omenimo objavo gradiva z arheološkega najdišča v Kovačevah pri Lokavcu, daljšo študijo o kulturno prosvetnem delu na Primorskem med NOB, članek o pričetkih narodne prebujne na Primorskem, prispevek k umetnostni zgodovini Pirana, primerjavo med nekdanjim in popotresnim Breginjem, študijo o grafiku J. Srebrnič, zapis o ajdovskih Sokolih in bibliografijo prvih desetih števk. V pripravi je tudi že 11. številka, ki izide januarja 1985 in bo med drugim prinesla tudi referate s srečanja ob 200-letnici rojstva Matije Vertovca.

Na kongresu jugoslovanskih arheologov pred dnevi v Novem Sadu je postal novi predsednik zveze arheoloških društev Jugoslavije Drago Svoljšak, muzejski svetovalec Goriškega muzeja. Svoljšak je obenem tudi predsednik arheološkega društva Slovenije sicer pa priznan slovenski strokovnjak za obdobje železne dobe na Slovenskem. Nedavno tega je v »Arheološkem vestniku«, ki ga izdaja ljubljanska SAZU, objavil skupaj s Timotejem Knificem razpravo o grobovih langobardskih vojakov v Solkanu.

Konec septembra je Goriški muzej pripravil na sedežu krajevne skupnosti Solkan razstavo »Solkanski miza-

rja«. Z razstavo je hotel obuditi spomin na nekdanjo zelo razširjeno in pomembno solkansko obrt, ki je danes izumrla. Razstava je z dokumenti in predmeti prikazala solkanskega mizarja, čigar delo je v preteklosti skoraj od začetkov dalje usmerjala zadruška mizarjskih obrtnikov. Kazstava je sedaj prenešana v grad Kromberk, kjer bo postavljena nekaj mesecev.

V teku so arheološka izkopavanja na rimski »vili rustici« nedaleč od izvira Lijaka (med Ajševico in Lokami). Dosedanja izkopavanja kažejo, da gre za večji objekt, katerega nastanek je mogoče postaviti v prvo stoletje našega štetja. Izkopavanja je omogočila občinska kultura in raziskovalna skupnost v Novi Gorici in sodojo v sklop vseslovenske akcije o raziskavi antičnega podeželja.

B. M.

Brošura o pohodu 30. divizije v Beneško Slovenijo

Pohod 30. divizije Narodnoosvobodilne vojske in Partizanskih odredov Jugoslavije v Beneško Slovenijo in v Furlanijo, meseca februarja 1944; je v slovenski in jugoslovanski javnosti še premalo cenjen in poznan. Kljub temu da je v njem sodelovalo nad 2.300 borcev, med katerimi je bilo tudi mnogo Slovencev

iz obmejnih krajev v Italiji. Na pobudo domicilnega odbora Skupnosti borcev 30. divizije, je Partizanska knjiga v Ljubljani izdala brošuro s prikazom omenjene akcije zgodovinskih in mednarodnih razsežnosti.

Avtor Boris Mlakar je ob pomoči članov odbora zbral vse doslej razpoložljive arhivske dokumente, literaturo in tudi nekatera pričevanja, kjer je poskušal čim bolj sistematično prikazati vse glavne faze in značilnosti pohoda. Tekst obsega 18 kratkih poglavij, v katerih so prikazani: vojaški in politični položaj v svetu in pri nas na prelomu 1943/44; Beneška Slovenija skozi zgodovino ter narodnoosvobodilno gibanje do konca leta 1943; položaj v Benečiji januarja 1944 in razlogi za pohod; predstavitev 30. divizije; načelni plan in priprave na pohod; začetek pohoda — prehod čez Sočo; okupatorjeve sile; prvi spopadi s sovražnikom 1. in 2. februarja 1944; rušenje komunikacij v dolini Soče in Nadiže, prodor enot v Vzhodno Benečijo in boji na območju Livka; načrtovanje napada na Kobarid in prehod 19. brigade na območje Krna; v Zapadni Benečiji; boji 19. brigade v dolini Soče; divizija v Vzhodni Benečiji in v Brdih; sovražnikove priprave na ofenzivo ter načrt divizije za sprejem borbe; boji 19. februarja 1944; vrtnitev divizije na levi breg Soče; rezultati in ocene pohoda 30. divizije.

MARJAN DROBEŽ

STONE SVETINA

Med nebom in peklom

273.

Sredi amfiteatra sten, kjer so se robovi zlili v ravnico, se je kot sovje oko svetlikalo v temo Malo krnsko jezero. V njegovi čisti gladini so se zrcalili koli skalni vrhovi.

Tu je kolona obstala, da bi se malo odpočila in osvežila z vodo. Štab pa se je skupno z Avšičem odločil, da bodo čete zasedle dominantne točke po vrhovih od Krna prek Škrbine in Batojnice do Rdečega roba.

Čete so odšle s svojimi borbenimi skupinami na položaje. Zasedle naj bi kaverne in jarke avstro-ogrske vojske, ki je tod dolgo zadrževala Italijane. Teren je bil gradnikovcem dobro poznan, saj jih je že nič koliko brskalo in iskalo municijo po pobočju Krna, ki je bil ves posejan z železjem in neeksploziranimi granatami.

Trenta, Kristina in Miloš so bili z vodom, ki je imel strojnici, na spoju z Avšičevo skupino. Branili naj bi grapo, ki je držala na sedlo pod vrhom Krna, in prehode proti Velikemu krnskemu jezeru. Zavlekli so se v rove in se pripravili, kot bi bili skopani zanje. Kdo ve, kdo je vse tu umiral pod ognjem granat, je nazmišljala Kristina in se ozirala na trikotni nos, ki je kot premec potapljač se ladje rezal gmo-te oblakov z vzhoda.

Kakor na mesecu... In še grozljiva noč, tišina ter tu in tam trkljanje kamenja, ki bo z vzhodom sonca spet krvavo... Če bi imeli dovolj municije in hrane, bi jih tu zadrževali do sodnega dne, je menil Trenta in si urejal strelno lino.

Noč je počasi bledele. Tik pred jutrom je mimo njih spešil vod z dvema strojnicama, da bi zasedel sam vrh. Nos Krna se je vse bolj razločno risal na bledem nebu. Čudovit je bil mir svežega jutra.

Potem se je tik pod vrhom zasvetilo, kot bi udarjale strele. Eksplozija bomb so se pridružili rafali strojnici in hurnsko vpitje Italijanov, ki so bili že ponoči zasedli vrh in se pripravljali za osvojitve grebenov.

Vod se je vračal kot raztepeno krdelo volkov. »Preklete, prehiteli so nas,« se je jezil Avšič, ki je bil ukazal že ponoči zasesti vse položaje.

V svitu jutra sta Trenta in Kristina zagledala Italijane tik pred seboj, kako se, razviti v strelce, plazijo neslišno kot mačke od skale do skale, vse bliže njihovim položajem.

Kristina si je izbrala svojega. Spremljala ga je od kamna do kamna s konico muhe, ki mu jo je prilepila na prsi. Bil je dolgonog dečko, ki je vodil. V rahli meglici jutra je bil z visokim klobukom precej večji od drugih: dobra tarča. S prvim strelom ga bo preselila v nebo. Zdaj ima še nekaj časa, da zmoli zdravomarijo za odpuščanje grehov. Po borbi na Stolu se je prekalila, merila je povsem hladno, z občutkom, da bo krogla zadela cunjasto lutko in ne človeka, ki ga doma čakajo mati, žena ali celo otroci. »Mi vas nismo vabili, posebno sem gor ne, saj smo se umaknili najbliže k zvezdam, dlje ne gre...!«

Trenta z mavzerico je bil nevaren strelec in oba mitraljezca tudi. Na Avšičev znak je pobočje zabobnelo.

Kristina je pritislila na alpinec, ki se ji je približeval, da bi ji spustil kri, je zadet v prsi zatulil in vrغل orožje od sebe. Z roko se je skušal ujeti, pa se ni mogel. Skotalil se je v globino. Zadetih je bilo tudi mnogo drugih. Mednje so padale bombe in odkrušeno kamenje.

Nogomet: kvalifikacije za SP NDR-Jugoslavija

LEIPZIG — Zgleda, da se je trener jugoslovanske nogometne reprezentance Milutinović vendarle rešil dvomov glede sestave moštva za današnje drugo kvalifikacijsko tekmo za svetovno nogometno prvenstvo proti Vzhodni Nemčiji. Dokončno je namreč odpadla možnost, da nastopi poškodovani Zoran Vujović, na igrišče pa bo vendarle stopil Vokri. Jugoslavija naj bi tako zaigrala v naslednji sestavi: Stojić, Radović, Baljić, Hadžibegić, Zajec, Radanović, Šestić, Gudelj, Vokri, Baždarević, Zlatko Vujović.

Po delnem spodrsrlaju v prvi tekmi 4. skupine proti Bolgariji, ko so doma v Beogradu zgubili točko, so bili tako igralci kot trener včeraj precej previdni v svojih izjavah. Milutinović je namreč dejal, da je remi enakovreden zmagi, tudi Gudelj bi se zadovoljil s točko, Baždarević pa je bil mnenja, da bo odločala vezna linija.

Današnja tekma, ki jo bo jugoslo-

vanska televizija neposredno prenašala, se bo pričela ob 16.55.

Kvalifikacije za nogometno EP

»Plavi« izenačili

Vzh. Nemčija — Jugoslavija 1:1 (1:0)

STRELCA: Lindner v 38. min. (11-metrovka), Savevski v 76. min.

JUGOSLAVIJA: Omerović, Tošić, Brnović, Andrijašević, Šabanadžović, Ištvanic, Plavović, Savevski, Savičević (v 56. min. Stevanović), Asanović (Ivanović v 79. min.), Mrkela.

HALLE — V drugi kvalifikacijski tekmi 4. skupine evropskega mladinskega nogometnega prvenstva (under 21) je Jugoslavija popravila slab vtis, ki ga je zapustila na srečanju z Bolgarijo, ko je zgubila z 2:1. Domačini so sicer imeli teren-sko premoč in pobudo v svojih rokah, »plavi« pa so si ustvarili več priložnosti za zadetek.

Poskusne vožnje za VN Portugalske Kljub dežju Prost znova najhitrejši

ESTORIL — Včerajšnji prvi dan uradnih poskusnih voženj pred jutrišnje zadnje in odločilno dirko letošnje sezone v formuli ena za veliko nagrado Portugalske je precej oviral dež, tako da so se vožnje začele z veliko zamudo. Kljub vsemu se je Francoz Prost, skupaj z Laudo glavni kandidat za končno zmago, le prebil na prvo mesto, Avstrijec pa je bil tretji. Mednju se je vrnil odlični De Angelis.

Vsekakor lestvica najboljših časov ne kaže pravega razmerja moči. V ospredju najdemo namreč tudi Šveda Johanssona (toleman hart) in pa Ghinzanija (osella alfa romeo), ki sta izkoristila nekaj minut, ko je bilo cestišče še suho. Silovit dež je zatem marsikomu prekrizal račune, tako da so morali piloti tudi precej tvegati. Še najhuje jo je skupil Avstrijec Berger, ki je zletel s proge, pri tem pa je poškodoval nekega komisarja.

Alboreto in Arnoux s ferrarijem sta imela nekaj težav, vendar upajo,

da jih bodo že danes mehaniki odpravili. Na startu ne bo Tea Fabija z drugo brabham. Včeraj mu je namreč umrl oče in se je nemudoma vrnil v Italijo.

VRSTNI RED

1. Prost (Fr. - mclaren) 1'26"276; 2. De Angelis (It. - lotus renault) 1'28"428; 3. Lauda (Avs. - mclaren)

Alain Prost

1'28"837; 4. Johansson (Šve. - toleman hart) 1'28"891; 5. Tambay (Fr. - renault elf) 1'29"409; 6. Senna (Braz. - toleman hart) 1'30"077; 7. Piquet (Braz. - brabham BMW) 1'30"889; 8. Alboreto (It. - ferrari) 1'31"192; 9. Ghinzani (It. - osella alfa romeo) 1'31"336; 10. Rosberg (Fin. - williams honda) 1'32"269; 11. Boutsen (Bel. - arrows BMW) 1'32"530; 12. Mansell (VB - lotus renault) 1'32"986; 13. De Cesaris (It. - ligier renault) 1'33"398; 14. Gartner (Avs. - osella alfa romeo) 1'33"540; 15. Surer (Švi. - arrows BMW) 1'34"003; 16. Hesnauld (Fr. - ligier renault) 1'34"233; 17. Cheever (ZDA - alfa romeo) 1'34"809; 18. Alliot (Fr. - brabham hart minuta 34"839; 19. Warwick (VB - renault elf) 1'35"913; 20. Baldi (It. - spirit hart) 1'36"483; 21. Arnoux (Fr. - ferrari) 1'36"634; 22. Patrese (It. - alfa romeo) 1'37"154; 23. Streiff (Fr. - renault elf) 1'37"280; 24. Laffite (Fr. - williams honda) 1'39"696; 25. Palmer (VB - ram hart) 1'40"344; 26. Berger (Avs. - ats BMW) 1'44"966.

V ženski namiznoteniški A ligi DREVI KRAS - RECOARO

Krasova dekleta bodo z drevišnjim domačim prvenstvenim nastopom z Recoarom (ob 18. uri v Repnu) sklenila izredno naporen teden, v katerem bodo že tretjič stopile za zeleno mizo.

Krasove igralke se še niso opomogle od nepričakovanega spodrsrlaja v prejšnjem kolu. Ta poraz naj jim bo v opomin, da je vsak nastop poglavje zase in se morajo zavedati, da niso nepremagljive in je vsako podcenjevanje nasprotnika odveč. Vse preveč zaupajo v lastne moči in potemtakem smo priča takim spodrsrlajem, kot so ga Marina, Sonja in Damjana doživele prejšnji teden v Brescii. Zdaj pa se Krasovi navijajo tolažijo z dejstvom, da so v lanskim zmagoviti sezoni naše igralke edinkrat klonile nasprotniku že v prvem kolu, nato pa nepremagane osvojile državni naslov.

Drevisnji Krasov nasprotnik je senca ekipe, ki se je letošnjo spomlad trdozivo upirala krasovkam v odločilnem dodatnem srečanju v Brescii. Zvestobo bocenski ekipi je tudi za letošnjo sezono izkazala 53-letna vete-

ranka Edith Santifaller, ki ni v letošnjih negativnih nastopih svoje ekipe še okusila grenkobe poraza. V srečanju z Recoarom bodo nastopile Sonja Milič, Marina Cergol in Sonja Doljak.

Posebno zanimiv bo obračun med

Sonja Milič in Marina Cergol

»veterankama« Miličevo in Santifallerjevo, zveneči imeni, ki v namiznem tenisu še veliko pomenita. Zadnjič sta se v uradnih nastopih srečali pred desetimi leti, ko je zmagala Miličeva in kdo ve, da ni Santifallerjeva še danes sposobna oddolžiti se mnogo mlajši nasprotnici za tedanji poraz. Po mnenju Miličeve bo zmaga ostala brez dvoma doma in to v najslabšem primeru s 5:2. Treba pa je pri tem biti previdni, ker krožijo govorice, da je v vrste Recoara v zadnjem trenutku prestopila neka solidna avstrijska igralka. (Z. Skupek)

Italija v A skupini

ZÜRICH — Žreb za sestavo finalnega dela svetovnega prvenstva 1986 v Mehiki bodo opravili 15. decembra prihodnjega leta v Mehiki. Že včeraj pa so določili, da bo svetovni prvak Italija nastopala v A skupini in da bo otvoritveno srečanje odigrala na stadionu Azteka v Ciudad Mexico. Domača enajsterica Mehike pa bo igrala v B skupini. Ekipa bodo razdeljena v skupno šest skupin.

Drevi v Nabrežini Meblo - Pallavolo Pordenone

Ženska združena odbojarska ekipa Meblo bo danes ob 18. uri v občinski telovadnici v Nabrežini opravila še en predprvenstveni test. Njen nasprotnik bo šesterka Pallavolo Pordenone, ki nastopa v isti ligi in isti skupini, zato je jasno, da bo današnja tekma zelo zanimiva in hkrati dober pokazatelj moči naše združene šesterke, ki se vestno pripravlja na drugoligaško prvenstvo, do katerega jo ločita le dva tedna.

Naše igralke so s Pordenončankami igrale že pred tednom dni in so jih tudi premagale, vendar so bili seti izenačeni, nasprotnice pa so se izkazale kot sicer mlada, toda visoka in tehnično zelo dobro pripravljena ekipa. Gre za skupino igralk bivših društev Prate in Libertasa Pordenon ter za povratnice iz Spinee, sicer nekdanje članice furlanskega prvligaša iz Fiume Veneta. Skratka, enako kot Meblo gre za združeno ekipo, ki je začrtala ambiciozen program dela in ki bo prav gotovo skušala iztrgati Meblu naslov najboljših ženske postave v deželi.

Varovanke trenerja Drasiča čaka

torej zahtevna preizkušnja, v kateri pa prav gotovo ne bodo razkrile vseh svojih adutov. Bolj kot na rezultat gre torej pozornost nameniti igri sami in videti bomo, koliko so naše igralke napredovale.

SINOČI V NABREŽINI

Predstavili Meblo

Sinoči je v Nabrežini vodstvo združene odbojarske ekipe Meblo predstavilo program in novo ekipo, ki bo v letošnji sezoni nastopala v italijanski B-ligi. V prisotnosti številnih predstavnikov tržaških slovenskih odbojarskih društev, FIPAV, ZSSDI, konzulata SFRJ, devinsko - nabrežinske občinske uprave in sponzorja Mebla je vodstvo predstavilo program in cilje, ki jih bo ekipa Mebla zasledovala v bližnji tekmovalni sezoni. O dogodku bomo podrobneje še poročali. (R. G.)

Karpov - Kasparov

Prekinitev v 41. potezi

MOSKVA — Petnajsto partijo šahovskega dvoboja za naslov svetovnega prvaka sta včeraj Karpov in Kasparov prekinila v 41. potezi. Bele figure ima tokrat Karpov. Izvedenci menijo, da se bo tudi to srečanje zagotovo končalo z delitvijo točke, saj je pozicija povsem izenačena.

Čiburdanidze ubranila naslov

VOLGOGRAD — Sovjetska šahistka Maja Čiburdanidze je včeraj v trinajsti zmagoviti partiji ubranila naslov svetovne šahovske prvakinja v dvoboju proti izizvalki, rojakinji Irini Levitini, ki se je pri 42. potezi umaknila. Čiburdanidze je zbrala osem točk, izizvalka pa pet.

Po sobotnem nepričakovanem spodrsrlaju na domačem igrišču

Jadran drevi na težkem gostovanju v Vicenzi

Nepredviden neuspeh v prejšnjem kolu, ko so jadranovci predvsem po lastni krivdi zgubili proti poprečnemu moštvu Fulgor iz Fidenze je že za nami. Jadran bo drevi opravil svoje prvo pomembnejše gostovanje, in sicer v Vicenzi, kjer se je predlanskim potegoval za napredovanje.

Vicenza se je po eni sami sezoni obstoja v B ligi takoj vrnila med tretjeligaše in po pravici povedano so bili košarkarji Vicenze verjetno najslabše moštvo v drugoligaški konkurenci. Ekipa se v dveh sezonah sploh ni ojačila, v ekipi ni več playmakerja Canilija in najbolj nevarna igralca sta še vedno bek Buccilli in visoko krilo Mascellaro. Jasno je, da je Vicenza tudi letos uvrščena v ožji krog favoritov za prestop v B ligo in da je po-kakovosti enakovred-

na Jadranu, Castelfrancu in Trevisu. V Vicenzi bo za vsa moštva težko izbojevati zmago, saj so domačini dovolj izkušeni in dobri košarkarji, da bodo skušali ostati na lastnem igrišču nepremagani.

Hladna prha iz prejšnje sobote je prav gotovo presenetila jadranovce, v negativnem smislu seveda, tako da lahko predvidevamo ponosno reakcijo naših košarkarjev, ki bodo bržkone skušali zbrisati spodrsrlaj proti Fidenzi. Zato pa se bodo morali proti drevisnjemu nasprotniku pošteno preznajiti in še pred tem pozabiti na prvi dve zmagi, ko so bile okoliščine primernejše za uspeh, nasprotnika pa mnogo manj nevarna od drevisnjega.

Zagarjevi varovanci morajo danes spet začeti znova in spet dokazati

(mogoče tudi samim sebi), da so še vedno moštvo, ki se bori za napredovanje v B ligo.

Srečanje med Vicenzo in Jadranom se bo pričelo ob 21. uri. (Cancia)

Nater v Vidmu

VIDEM — Ameriški košarkar Swen Nater je včeraj prispel v Videm, kjer bo v letošnji sezoni okreplil prvotiligaško ekipo Australian. Štiriinidesetletni igralec ima vse potrebne adute za vlogo centra, ki so mu jo namenili: telesna višina 210 cm ter izredna spretnost v prestrežanju odbitih žog ga postavljata v sam vrh ameriške košarke. V zadnjih dveh sezonah je igral v ekipi Los Angeles Lakers, za seboj pa ima že štirinajst

let poklicnega udejstvovanja. V letošnji sezoni bo zamenjal Američana Gaddyja in morda bo že jutri nastopil v Pesaru. Novega pivota bodo predstavili danes dopoldne na tiskovni konferenci v nekem videmskem hotelu.

Disciplinski ukrepi

RIM — Disciplinska komisija italijanske košarkarske zveze je za eno kolo izključila Gianluca Zappija in Maurizio Gualca (Yoga Bologna) zaradi »sramotjenja sodnika« ter trenerja Andrea Sassolinija, ki je protestiral proti sodniškim odločitvam.

KOŠARKA - KADETI

V prijateljskem košarkarskem srečanju je Jadran s 67:32 premagal peterko Santosa.

V prvi jugoslovanski košarkarski ligi Kar dva derbija

V prvi jugoslovanski košarkarski ligi bosta v današnjem 4. kolu osrednji srečanja v Sarajevu in Splitu. V Sarajevu se bosta namreč pomerili domača Bosna in beograjska Crvena zvezda, v Splitu pa Jugoplastika in Zadar.

Ostali spored: Šibenka - Radnički, Budućnost - Cibona, Partizan - Borac. Tekmo med IMT in Slogo bodo odigrali jutri.

1. B liga — Libela danes

Šlovenski drugoligaš Libela bo stopil na igrišče že danes, in sicer doma proti Alkaru iz Sinja. Ljubljanska Smelt Olimpija pa bo jutri igrala v gosteh pri Montingu.

Pirelli že v finalu

RIO DE JANEIRO — Brazilska odbojarska ekipa Pirelli se je z zma-

go proti Havani (3:1) uvrstila v finale svetovnega odbojarskega klubskega pokala. Za drugo mesto v finalu se bosta potegovala jugoslovanska Mladost Monter ter Atlantoca (Braz.).

Tenis - prvenstvo Avstralije
MEIBOURNE — V polfinalu avstralskega teniškega prvenstva »indoor« je Mitchell (ZDA) s 7:5, 6:2 premagal rojaka Bauerja, Cash (Avstralija) pa je s 7:6, 6:4 odpravil Hoopera (ZDA).

Zico bo igral?

VIDEM — Vse kaže, da bo v jutrišnji tekmi proti Sampdoriji slovit brazilski as Zico vendarle igral. Dejal je, da ne čuti več bolečine na nogi, vsekakor bo dokončno odločitev sprejel tik pred tekmo.

kratke vesti - kratke vesti

ODBOJKA

Borovci praznih rok

Inter 1904 — Bor 3:1 (15:8, 11:15, 16:14, 15:2)

BOR: Meton, Italiano, Jablanšček, Stare, Sedmak, Gombač, Jercog, Marga, Clemente, Mahnič.

Proti Interju so Borovi dečki doživeli svoj prvi poraz. Vzdušje je bilo zelo napeto, saj bi lahko tekma odločila o samem vrhu lestvice. V prvem setu so borovci igrali precej negativno, v drugem setu pa so se razigrali. V tretjem setu so borovci zopet takoj povedli in vodili vse do 14. točke. Pri rezultatu 14:12 v njihovo korist, pa se je nekaj zataknilo in so set nerodno izgubili. O petem setu ni kaj povedati.

Omeniti je treba, da so borovci vse preveč grešili pri serviranju, kar

je bil eden od glavnih vzrokov za poraz. (M. Kalc)

Davisov pokal

LONDON — Datum finalnega dvoboja za teniški Davisov pokal med Švedsko in ZDA je še vedno vprašljivo. Kaže, da švedski reprezentanti niso z navdušenjem sprejeli odločitev, da se tekma anticipira od 28. 12. na 16. 12.

Pred novim rekordom v potapljanju?

PORTO SANTO STEFANO — Stefano Makula, 29-letni potapljač iz Rima, bo jutri poskusil popraviti lastni svetovni rekord v potapljanju brez kakršnegakoli pripomočka, kot so razne obtežitve in drugo. Makula se je leta 1982 že spustil 62 m globoko, edino, s čimer lahko razpolaga, pa so maska in plavuti.

AFERA ITALIJA - KAMERUN

Javni tožilec za arhiviranje

RIM — Veliko grmenja, malo dežja, tako bi lahko ocenili izid predvčerajšnjega zaslišanja selektorja Bearzota in bivšega kapetana državne nogometne reprezentance Zoffa o domnevno podkupljeni tekmi Italija - Kamerun na predlanskem svetovnem nogometnem prvenstvu v Španiji. Javni tožilec Francesco Nitto Palma, ki je v četrtek dve uri zasliševal Bearzota in Zoffa, je sklenil sodno preiskavo arhivirati.

Preiskava je stekla, ko je radikalni predstavnik Francesco Rutelli vložil sodbu za zadevno prijavo ter sta ji dva italijanska tedinika na svojih straneh namenila kar precejšnjo pozornost, namenila pa se je vsa afera razblinila v nič: včeraj so namreč pregledali televizijski posnetek osumljenih tekme, vendar na njej niso ugotovili nepravilnosti.

V 3. amaterski ligi neobičajen slovenski derbi

Prva prvenstvena tekma sploh med Primorjem in Mladostjo

2. AMATERSKA LIGA

VESNA - LIBERTAS

Po nedeljskem nepričakovanem porazu v Beglianu je razumljivo, da Križani tokrat odločno juišajo na zmago, ker nečejo zgubiti stika z ekipami zgornjega dela lestvice. V nedeljo njihova naloga ne bi smela biti težka, vendar Vesna nikakor ne sme misliti, da ima točki že v žepu. Enajsterica Libertasa, katero vodi potrjeni trener Ispiro, že več let igra praktično z eno in isto postavo in zato se nogometaši med seboj dobro poznajo. Letos sicer predstavljajo novost brata Pačher in lanski član Primorja Pugliese. Omenjeni nogometaši pa so že igrali pri Libertasu, ki nima iztopajočih igralcev, vendar je homogena enajsterica. Če hove torej Vesna streti odpor nasprotnika mora v prvi vrsti paziti, da mu ne prepusti pobudo, kajti to bi znalo biti nevarno, ker je Libertas tudi lani pokazal, da zna umiriti igro in s tem izsiliti remi.

ZARJA - FORTITUDO

Zelo težka naloga pa čaka Zarjo, čeprav igra na domačih tleh. Fortitudo letos odločno juriša na prestop v višjo ligo. V treh dosedanjih nastopih je miljska enajsterica povsem zadovoljila, saj je preizkusila solidni Domio ter izsilila remi proti Vesni in Opicini. S tekmo v zaostanku (CGS) je Fortitudo na šestem mestu lestvice in teoretično bi lahko bil tudi na vrhu lestvice. Prav zaradi tega bo prišel v Bazovico s trdnim namenom, da neporaženi zapusti igrišče. Bazovci so torej pred zahtevnim nastopom, saj po medlem začetku prvenstva (14 mesto, 2 točki jasno pričajo temu), tokrat res ne smejo razočarati, kajti jutri bi se lahko znašli na samem repu lestvice. Zarjani se morajo zbrati ter z odločno in požrtvovalno igro kljubovati nasprotniku, katerega morajo vsaj prisiliti na

remi, kajti tretjega zaporednega poraza si res ne smejo dovoljiti, saj bi to moralno zelo potrla ekipo in tudi navijače, ki bodo prav gotovo tudi tokrat odigrali važno vlogo v tem napornem nastopu Zarje.

3. AMATERSKA LIGA

BREG - SANT'ANNA

Ponovno čaka Brežane nasprotnik, s katerim se je teden dni prej srečala Gaja. Proti Sant'Anni prav gotovo »plavi« ne bodo imeli lahke naloge, kot je ni imela Gaja, ki je vseeno prisilila Tržačane na remi. Po uspehu nad GMT in predvsem po prikazani igri, pa imajo Brežani možnost, da osvojijo celotni izkupiček.

GAJA - SAN VITO

S. Vito si deli prvo mesto na lestvici skupaj z Olimpio in Campanellami. Čeprav Gaja v tem prvenstvu še ni prišla do zmage bi tretji zaporedni remi predstavljal že lep uspeh.

PRIMOREC - BARBARIANS

Priložnosti za zmago pa tokrat ne bi smel zamuditi Primorec, ki po treh zaporednih porazih gostuje tokrat šibko ekipo Barbarians. Tržačani so v nedeljo v Fossalonu zgubili kar 8:2, potem ko so že vodili 2:0 in s tem potrdili, da praktično niso mnogo menjali od lani ko so skupno dobili kar 91 golov. Čeprav bo moral Primorec na igrišče brez diskvalificiranega Finesija, se obeta gladka zmaga Trebenec.

PRIMORJE - MLADOST

Proseško igrišče bo jutri prizorišče prvega letošnjega derbija, ki vzbuja zanimanje tudi zaradi tega, ker se Primorje in Mladost v sklopu amaterskih prvenstev prvič srečata. Za jutrišnji derbi nam je nogometaš in odbornik Primorja Walter Husu, dal

seledečo izjavo: »Po običajnem tokovem treningu smo odigrali v četrtki prijateljsko tekmo z Gajo in visoko zmagali (6:1). Morala v našem taboru je precej visoka in zato smo pred derbijem optimisti. Glede postave bo izključenega Antonija verjetno nadomestil I. Milkovič. Drugih sprememb ne bi smelo biti, ker mislimo, da smo s prihodom Dinoia (Stock) rešili problem napada. Prvo tekmo je igral že prejšnjo nedeljo, ko smo si po »zaslugi« sodnika napravili eno točko. Tokrat pa odločno startamo na zmago, čeprav se zavedamo, da je Mladost solidna ekipa, ki se je izkazala v tem začetnem delu prvenstva. Prav ta derbi bo verjetno pokazal realno moč obeh, predvsem pa, ali imata možnost se potegovati za vrh lestvice.« (B. Rupel)

KRAS - SAGRADO

Probleme s postavo moštva ima tudi trener Krasa Hafner. Prejšnjo nedeljo sta bila izključena Villalta in P. Terčon, ki zaradi tega tokrat ne bosta smela na igrišče. Na srečo pa Sagrado ne bi smel predstavljati težje ovire, saj je vse tri dosedanje tekme izgubil.

PIEDIMONTE - JUVENTINA

Brez dvoma predstavlja za Štandrežce gostovanje v Podgori dokaj zahtevno oviro. Če sodimo po tem, kar je Juventina pokazala prejšnjo nedeljo proti Azzurri, potem lahko rečemo, da nima proti Piedimonteju nobene možnosti. Upajmo le, da je nedeljsko predstavo treba pripisati slabemu dnevu štandreških nogometašev.

SOVODNJE - MANZANO

Sovodnjcem se ponuja priložnost, da proti Manzanu dosežejo novi par točk. Furlanska ekipa namreč ne bi smela predstavljati domačinom nepremagljive ovire. Treba bo le igrati odločno in ne podcenjevati nasprotnika.

Naraščajniki Kontovela so zelo aktivni
Tekma pa še gostovanje pri mariborskem Braniku

Kontovel — Santos 61:67 (26:23)

KONTOVEL: Kompare, Šik, Rupel 5 (1:2), Sedmak, Cingerla 6 (2:10), Dolhar 12 (0:2), P. Sterni 24 (2:5), Stanissa 14 (2:6), A. Sterni.

V okviru priprav za bližnje prvenstvo so naraščajniki Kontovela v četrtki odigrali prijateljsko tekmo proti močni ekipi Santosa, ki sodi v sam vrh pokrajinskega prvenstva. Kljub temu da so »plavi« zgubili s šestimi točkami razlike, so povsem zadovoljili. Enakovredno so se upirali nasprotniku vso tekmo in prvi polčas celo končali v vodstvu treh točk. V začetku drugega dela so gostje v samih treh minutah dosegli 10 točk, medtem ko Kontovelci niso našli poti do koša in s tem je bila tudi njihova usoda zapечатena, kajti do konca jim ni več uspelo dohiteti razigranih gostov.

Naraščajniška ekipa Kontovela je po tej trening tekmi v petek popoldne v spremstvu treh odbornikov odpotovala v Maribor, kjer se bo udeležila tradicionalnega turnirja prijateljstva, ki ga organizira društvo Branik iz Maribora, s katerim Kontovelci gojijo že vrsto let prijateljske in plodne stike. Na turnirju bodo poleg Kontovela sodelovale še naslednje ekipe. Olimpija in Slovan iz Ljubljane, Branik in Železničar iz Maribora ter ekipa iz Rogaske Slatine. Nastopajoče ekipe bodo porazdelili v dve skupini in prve tekme bodo že v soboto zjutraj. (M. Rupel)

RALLY — TROFEJA A 112 ABARTH
Benečan vodi

Znano je, da v Nadiških dolinah vlada veliko zanimanje za avtomobilske dirke, zlasti rallyje. Zadnji uspeh, ki je obogatil dolgo vrsto lovovik beneških pilotov, je zmaga Petra Corridiga na Sanremskem rallyju, veljav-

nem za svetovno in italijansko prvenstvo ter za trofejo A 112 Abarth. Corridig se je uveljavil prav v tej trofeji in se je po sedmih vožnjah povzpел na sam vrh lestvice z devetimi točkami prednosti nad drugouvrščenim Lagom. Skratka, Corridig, ki tekmuje za ekipo Team Micheli - Friulexport, ima lepe možnosti, da osvoji naslov državnega prvaka. Naslednja preizkušnja bo v San Marinu.

V Reziji imajo nogomet, pa tudi žensko odbojko

Med beneškimi ekipami, ki nastopajo v raznih nogometnih amaterskih prvenstvih, je tudi enajsterica Val Resia. Letos se je udeležila karnijskega prvenstva, ki je dokaj svojevrsna liga, saj se zaradi vremenskih razmer v celoti odvija v spomladanskih in poletnih mesecih. Prvenstvo zaobjema tri lige in sicer prvo, drugo in tretjo amatersko, skupaj pa nastopa 55 moštev.

Ekipa Val Resia igra v tretji ligi in se na končni lestvici ni najbolje uvrstila. Prvenstvo je začela zelo ugodno in mnogi so pričakovali, da se bodo Rezijani borili za višja mesta, v drugem delu tekmovanja pa so znatno popustili in običajli skoraj na dnu. Enajsterico sestavljajo v glavnem domači nogometaši. Nogomet ima v tem kraju precejšnje število privrženecv, pa tudi zvestih navijačv, ki redno spremljajo domače moštvo.

Društvo Val Resia pa se poleg z nogometom ukvarja tudi z žensko odbojko. Prav letos je članska ekipa napredovala z deželno C-2 ligo, kar je zanje že zelo lep uspeh.

Odbojka: ženski italijanski pokal
Sloga v Gradišću

Danes se bo v Gradišću odvijal drugi turnir za italijanski odbojkarški ligški pokal, namenjen ekipam B in C-1 lige. Kot znano nastopa na tem turnirju tudi Sloga, ki ima kot cilj čimboljše uigravanje ekipe pred bližnjim prvenstvom. Turnir se bo začel ob 17. uri. Sloga se bo najprej pomerila z domačo Torriano, ob 18. uri pa s tržaško ekipo OMA. (Inka)

MLADINKE

Sloga — Kontovel Electronic Shop 3:0 (15:11, 15:1, 15:6)

TRAJANJE SETOV: (18', 10', 13')
SLOGA: Michela in Valentina Drnovšek, Kokoravec, Križmančič, Milkovič, Mörpurgo, Purič, Sosič, Vidali.
KONTOVEL ELECTRONIC SHOP: Antoni, Brischia, Bukavec, Romilda in Silvana Daneu, Garbini, Rupel, Štoka, Ukmar.

Kljub gladki zmagi Sloge smo v slovenskem derbiju bili priča zanimivi in živahni igri. Pobuda je bila ves čas na strani Sloge, ki je pokazala zrelo in dinamično odbojko, proti kateri je bil Kontovel Electronic Shop včasih res brez moči. Vsak up Kontovelke je

pokopal slab sprejem servisa, igralke pa so drugače pokazale dobro obrambo in dokajšno mero borbenosti. Mlada slogina ekipa pa kakovostno raste iz tekme v tekmo in lahko z optimizmom gleda na bodoča prvenstva. (INKA)

Odbojka: sinoči v Dolini

Koristna tekma za Brežanke

Breg — Partizan Vič 2:2 (9:15, 15:1, 14:16, 15:11)

BREG: V., K. in D. Kocjančič, Kus, Rauber, Žerjal, Stepančič, Slavec, Debenjak, Furlanič.

PARTIZAN VIČ: Hrvatin, Rozman, Slabajna, Oderlap, Grbec, Stele, Hozjan, Grabnar, Džekič.

Brežanke, ki se pripravljajo na bližnje odbojkarško prvenstvo C-1 lige, so sinoči v Dolini igrale prijateljsko srečanje s Partizanom, ki nastopa v slovenski ligi. Tekma (vodstvi moštva sta se zamenili, da se igra na štiri sete) je bila za oboje dokaj koristna. (R. Gruđen)

Start promocijskega prvenstva

Danes se bo začelo tudi košarkarsko promocijsko prvenstvo, v katerem bodo tudi letos nastopile tri slovenske peterke. Največ možnosti za dobro uvrstitev ima pred startom Bor Radenska, dobro pa se piše tudi Kontovelu (na sliki na predprvenstvenem turnirju na »1. maju« z Barcolano). Polet se bo boril za goli obstanek. Prvi dve ekipi hosta na igrišče stopili danes, poletovci pa jutri

domači šport

Danes

SOBOTA, 20. oktobra 1984

KOŠARKA

MOŠKA C-1 LIGA

21.00 v Vicenzi, športna palača v Ul.

Unità: Vicenza - Jadran

PROMOCIJSKO PRVENSTVO

18.30 v Trstu, Miramarski dvorci:

Ferrovio - Bor Radenska; 20.00 v

miljski občinski telovadnici: Inter

Muggia - Kontovel

TURNIR SAN SEBASTIANO

16.30 v Trstu, igrišče Nesbeda: Bor -

Servolana A

NAMIZN TENIS

ŽENSKA A LIGA

18.00 v Repnu: Kras - Recoaro

NOGOMET

CICIBANI

14.45 v Dolini: Breg - Muggesana

MLAJŠI CICIBANI

15.30 v Dolini: Breg - Zaule

ODBOJKA

MLADINKE

20.30 v Trziču, zelena telovadnica:

Canon - Dom Agorest

DEČKI

15.00 pri Banih: Sloga - Rozzol

DEKLICE

18.00 v Trstu, telovadnica Monte

Cengio: CUS - Sokol

ŽENSKI ITALIJANSKI POKAL

17.00 v Gradišću: nastopa tudi Sloga

PRIJATELJSKA TEKMA

18.00 v Nabrežini: Meblo - Pordenon

Jutri

NEDELJA, 21. oktobra 1984

KOŠARKA

PROMOCIJSKO PRVENSTVO

11.00 v Briških, telovadnica prista-

niških delavcev: St. Azzurra - Polet.

NAMIZN TENIS

MOŠKA C LIGA

10.00 v Repnu: Kras - Cordenons

NOGOMET

2. AMATERSKA LIGA

14.30 v Križu: Vesna - Libertas;

14.30 v Bazovici: Zarja - Fortitudo

3. AMATERSKA LIGA

14.30 v Podgori: Piedimonte - Juven-

tina; 14.30 v Sovodnjah: Sovodnje -

Manzano; 14.30 v Trebčah: Primorec -

Barbarians; 14.30 v Repnu: Kras -

Sagradó; 14.30 na Proseku: Primorje -

Mladost; 14.30 na Padričah: Gaja -

S. Vito; 14.30 v Dolini: Breg - S. Anna.

NAJMLAJŠI

9.00 v Dolini: Breg - San Luigi A;

12.00 na Opčinah, Ul. Alpini: Sant'An-

drea - Kras

ZAČETNIKI

10.30 v Dolini: Breg - San Vito;

13.15 na Opčinah, Ul. Alpini: Sant'An-

drea - Primorje; 9.15 v Ločniku: Lu-

cinico - Juventina.

šport na primorskem

V Kopru derbi za vrh

Med primorskimi ljubitelji športa bo konec tedna v središču pozornosti nogometni derbi slovenske lige med Koprom in novogoriškimi Vozili. Koper je trenutno na 2., Vozila pa na 3. mestu prvenstvene lestvice. Morebitna zmaga bi torej enemu ali drugemu utrdila mesto med najboljšimi. Kaj bo tokrat nagnilo tehtnico: učinkoviti novogoriški napad ali odlična koprška obramba? To bo torej res zanimiv dvoboj in v Kopru pričakujejo polne tribune. Izola potuje na gostovanje v Brezice. V drugi slovenski ligi — Zahod sta dva primorska derbija: Tabor Jadran: Primorje in Jadran Loma: Piran.

Velik športni dogodek bo tudi v Novi Gorici. Na tekmovalni progi pri tovarni Meblo bo v nedeljo zadnja letošnja preizkušnja za državno prvenstvo v kartingu, ki se bo pričela ob 13.30. Za najvišja mesta se potegujejo

tudi nekateri primorski dirkači.

S prvenstvom nadaljujejo tudi odbojkarji in odbojkarice. V drugi zvezni ligi za ženske igra Koper v Osijeku z Železničarjem, Nova Gorica pa v Pulju z Marčano. V slovenski ligi pričakuje Izola doma moštvo Kamnika, kanalski Salonit igra z Narodnim domom, ČIB Bovec pa gostuje pri Partizanu Črnuče.

Namiznoteniške igralke Vrtojbe, ki so v zadnjih dveh kolih 2. zvezne lige najprej nesrečno izgubile v Našicah 4:5 in nato premagale Metalac (po 6 kolih so na 6. mestu), bodo počivale do začetka novembra, ko se prvenstvo nadaljuje.

Na cestah med Ajdovščino in Dornberkom bo danes avto rally za republiško prvenstvo, tekmovanje torej, ki ga pri nas ni videti pogosto.

(Davorin Koron)

obvestila

ODBOJKARSKI ODESK SZ BOR

sporoča nov urnik miniodbojke za deklice in dečke, rojene leta 1973 in mlajše. Treningi so v ponedeljek od 15. do 16.30 in v sredo od 15.45 do 17.15 na liceju F. Prešeren ter ob četrtkih od 14.30 do 16. ure v Borovem športnem centru. Vpisovanje neposredno na treningih.

Z S S D I

obvešča, da se nadaljuje vpisovanje v plavalni tečaj, ki bo v bazenu v Lipici. Vpisovanje in informacije na sedežu ZSSDI v Trstu, Ul. sv. Franciška 20 (tel. 040/767-304), vsak dan od 8. do 14. ure.

KOŠARKARSKA SEKCIJA ŠD BREG

obvešča, da so treningi za minibasket ob sredah in petkih ob 16. uri v občinski telovadnici v Dolini.

ODESK MINIBASKET - BOR

sporoča dokončni urnik treningov. Igralci rojeni v letih 1973-74: v ponedeljek od 14.30 do 16.00, v sredo od 15.15 do 16.30 in v petek od 15.00 do 16.00 na »1. maju«. Igralci rojeni leta 1975 in mlajši: v ponedeljek od 17.00 do 18.30 na liceju F. Prešeren in v sredo od 14.15 do 15.15 na »1. maju«. Vpisovanje

neposredno na treningih. Za informacije telefonirati na 943-680.

ŠD MLADINA

priraja tečaj predsmučarske telovadbe za odrasle. Tečaj je v telovadnici pristanišnih delavcev na Proseku ob pondeljskih in petkih od 20. do 21. ure. Zainteresirani naj se zberejo neposredno na treningih, kjer bodo tudi dobili vse ustrezne informacije.

ŠD POLET

sporoča, da se je začelo vpisovanje za otroke, ki bi želeli igrati minibasket. Prijave sprejema gospa Valerija v baru Prosvetnega doma na Opčinah.

ŠD BREG

obvešča otroke letnikov od 1968 do 1974, ki bi radi igrali nogomet, da so treningi na dolinskem nogometnem igrišču ob torkih in četrtkih od 17. do 18. ure. Prijave kar na treningih.

SP D G

javlja, da se rekreacijska telovadba odvija vsak torek in petek v Kulturnem domu v Gorici in ob petkih v telovadnici v Sovodnjah. Za vpis in podrobnosti v Sovodnjah. Za vpis in podrobnosti v Sovodnjah. Za vpis in podrobnosti v Sovodnjah. Za vpis in podrobnosti v Sovodnjah.

Naročnina: Mesečno 10.000 lir - celoletna 120.000 lir. - V SFRJ številka 20.00 din, naročnina za zasebne mesečno 180.00, letno 1.800.00 din, za organizacije in podjetja mesečno 250.00, letno 2.500.00 din.

Plašni tekoči račun za Italijo
Založništvo tržškega tiska, Trst 11-5374
Za SFRJ - Ziro račun 50101-603-45361
ADIT - DZS 61000 Ljubljana
Kardeljeva 8/II. nad. - telefon 223023

Oglosi: Ob delovnih trgovski 1 modul (šir 1 st. vis. 23 mm) 43.000. Finančni in legalni oglosi 2.900 lir za mm visine v širini 1 stolpca. Mali oglosi 550 lir beseda. Ob praznikih povisek 20%. IVA 18%. Osmrtnice, zahvale in sozolja po formatu Oglosi iz dežele Furlanije Julijske krajine se naročajo pri oglosnem oddelku PUBLIEST - Trst. Ul. Montecchi 6 - tel. 775.275, tix 460270 EST I. iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI

primorski

dnevnik

20. oktobra 1984

TRST Ul. Montecchi 6 PP 559
Tel. (040) 794672 (4 linije) - Tlx 460270
GORICA Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723
ČEAD Stretto De Rubois 20
Tel. (0432) 731190

Odgovorni urednik Bogumil Samša

Izdaja in tiska ZTT Trst

Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

Obtoževanje brazilske vlade in tujega kapitala Uničevanje amazonskega pragozda z dioksinsko »atomsko bombo«

NAIROBI — Uničenje tisočev kvadratnih kilometrov amazonskega pragozda ima veliko bolj dalekosežne posledice kot pa je sama izgradnja 25 hidroelektričnih central federalne družbe Eletronorte, ki jo nadzoruje brazilska vlada, financira pa tudi mednarodni kapital. Odvetnica Sonia De Brito Pereira, ki pripada brazilskemu gibanju za ohranitev življenja, je prišla namreč v Nairobi in specializirani organizaciji združenih narodov za varstvo okolja UNEP prinesla gradivo o onesnaženju, ki je v amazonskih pragozdovih nastalo z odpravo gozdov in vseh živih bitij na območju Tucuru, v državi Para. Po njenih poročilih je zaradi nasilnega posega v naravo od 1982. leta dalje umrlo 500 oseb, na površini okoli 2.000 kv. km so pokončali na tisoče živali in kakšnih 25 tisoč različnih rastlinskih vrst. Zastrupili so znane nasade kostonjev.

Odvetnica Pereira je pri izvršnem direktorju UNEP Mustafi Tolbi zahtevala, naj prepreči ekološko uničevanje amazonskega pragozda. Na pritisk Pererove je Tolba posredoval v Braziliji in želel pojasniti pri brazilskem posebnem tajniku za okolje Paulu Nogueiru Neti, če so pragozd uničevali z dioksinom ali ne.

Nogueira Neto je hitro odgovoril, da pri uničevanju pragozda niso uporabljal strupenih snovi in vsa zadeva se je pri tem za nekaj časa ustavila.

Toda Pereira je prinesla dokaze,

da lakonična izjava, ki jo je Neta dal Talbi, nasprotuje trditvam, ki jih je on, Neto, brazilski minister za varstvo narave v tajnem dokumentu 3. maja 1982. leta sam zapisal, namreč, da raje odstopi, kot bi podpiral raziskave, ki naj ugotovijo najboljši način za uničenje amazonskega gozda, najprej v Tucuru in potem v vsej deželi. »Takšne atomske bombe ne bi znal nihče več ukrotiti niti nadzorovati njenega razmnoževanja,« je še rekel. Izvod tega pisma je odvetnica Pereira priložila svojemu gradivu za UNEP.

Na podlagi njenega gradiva je mogoče ugotoviti tudi to, da so pri spreminjanju pragozda v puščavo uporabljal snov tordon 101 in 155 izdelano na osnovi dioksina in ki slu-

ži za uničevanje trave. To neznano kemično sestavino so topili v nafti in jo hranili v jeklenih sodih. Kakor izhaja iz Pererovih dokumentov, so takšne sode našli v bližini kraja Tucuru, čeprav tam ni vojaškega letališča, kjer bi takšne sode lahko uporabljali.

Že dolgo let je znano, kako transnacionalne družbe izkoriščajo brazilsko bogastva, pogostoma celo brez vednosti države, ker je njeno ozemlje tako obširno, da ga sploh ne more nadzorovati. V tem primeru pa vidimo, da gre za povsem načrtno uničevanje naravnega bogastva, za odpravo ogromnih zelenih površin, ki so pljuča sveta in važen element za svetovno naravno ravno-

vesje.

V Veliki Britaniji poznajo revščino

LONDON — Revščina obstaja. To so izsledki daljše strokovne raziskave, ki jo je pred kratkim v Veliki Britaniji opravil študijski center za družino. Dognal je, da je v državi, kjer so začeli s popolno socialno oskrbo »od zibelke do smrti«, od 15 do 18 milijonov revežev.

Po trditvah tega centra so reveži tisti, ki živijo pod standardom povprečnega delavca. Lahko prejemajo plačo, ali pa je sploh ne prejemajo,

ki je mnogo nižja od že itak nizke mezd delavcev v Veliki Britaniji. V kategorijo revežev v glavnem spadajo brezposelni, upokojenci, bolniki, handikapirani, slabo plačani in družine z enim samim od staršev.

Po statistiki študijskega centra za družino se je število revežev torej tistih, ki spadajo v zgoraj omenjene kategorije, od leta 1979 povečalo za 60 odstotkov.

Po mnenju izvajalcev ankete o re-

Demonstracije za Aboucharja

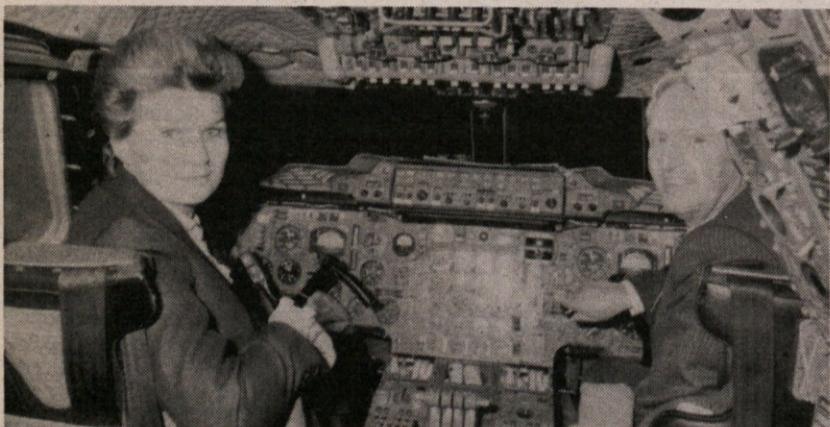

PARIZ — Včeraj je nekaj tisoč Parižanov demonstriralo pred afganistanskim veleposlaništvom v Parizu ter zahtevalo izpustitev francoskega novinarja Aboucharja. Slednjega so afganistanski vojaki zajeli 17. septembra, ko je hotel skrivaj priti v državo s pomočjo afganistanskih gverilcev. Demonstranti so nato odšli pred sovjetsko veleposlaništvo. Incidentov ni bilo (Telefoto AP)

Najpopolnejši okostnjak

NAIROBI — Pred kratkim so na zahodnem bregu jezera Turkana v Keniji raziskovalci dobili najpopolnejši okostnjak prazgodovinskega človeka »homo erectus«, ki izhaja iz dobe izpred 1,6 milijona let.

Dognali so, da je to okostnjak 163 centimetrov visokega človeka, starega 12 let. Po trditvah raziskovalcev ta najdba ovrže teorijo, da so bili takratni ljudje dosti manjši od današnjih.

LONDON — Prva sovjetska vesoljka Valentina Tereškova je pred kratkim obiskala London ter na letališču v Heatrowu sedla na pilotski stol nadzvočnega letala concorde (Telefoto AP)

Bikinčani še brez domovine

WASHINGTON — Ko so jih ameriške oblasti pred štirimi desetletji izselile z njihovega otoka, so prebivalci Bikinov bili prepričani, da se bodo čez nekaj let lahko vrnili domov. Tako jim je vlada ZDA namreč obljubila, ko je leta 1946 izvedla na otoku vrsto jedrskih poskusov.

Od izseljenih Bikinčanov je večina že pomrla, ostalo jih je samo še 167 in nihče ne upa več v povratek na rojstni otok. Ta up se je razblinil pred šestimi leti. Američani so na otoku izvedli kar 23 različnih jedrskih poskusov in končno leta 1969 dovolili domačinom, da se vrnejo na otok. Ko so že mislili, da bodo pač dočakali smrt na svojem otoku, so znanstveniki neizpodbitno dokazali, da je otok radioaktiven in da na njemu ni mogoče živeti. Radioaktivnost bo trajala, v sedanjih pogojih, še najmanj 125 let.

In tako so otočani leta 1978 bili spet prisiljeni vzeti pot pod noge in se spet izseliti na otok Kili. Od takrat ni na Bikinih žive duše. Ta čas pa so preživeli Bikinčani vložili prošnjo proti vladi ZDA, od katere zahtevajo 450 milijonov dolarjev odškodnine. Vlada nas je oguljvala, trdijo, saj nam je obljubila, da se bomo lahko vrnili na naš otok.

Ameriška uprava je takoj posredovala sodišču svojo verzijo dogodkov in dodala, da so otočani že prejeli odškodnino in da je poleg vsega, njihova tožba zastarela. Nimajo torej nobene pravice do kakršnekoli odškodnine. Ameriško prizivno sodišče je stališče vlade zavrnilo in sklenilo, da bo o pritožbi razpravljalo, kar še ne pomeni, da bodo Bikinčani pravdo dobili, seveda. Postopek se komaj začel, vendar so precejšnje njihove šanse, da dobijo neko odškodnino za izgubo domovine.

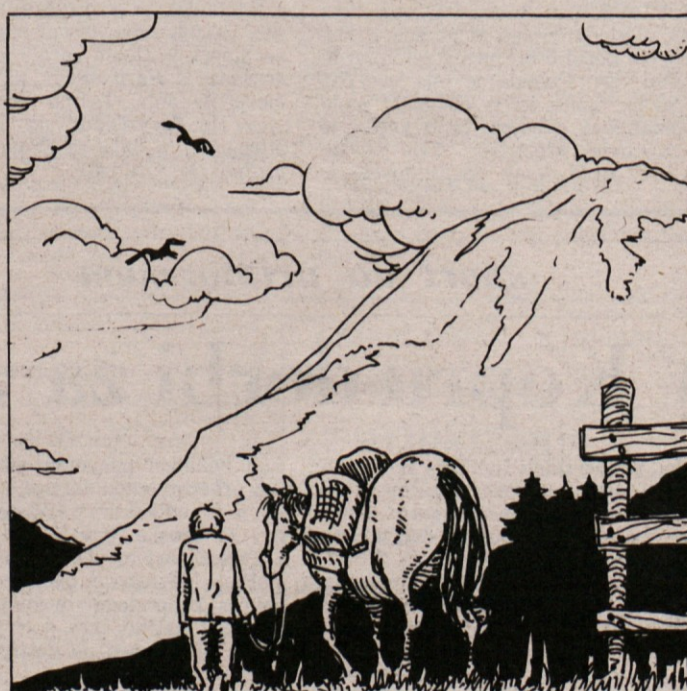

KALA

4.

RIŠE: VALTER VALENČIČ

PO IVANU RIBIČU PRIREDIL B. L.

10. Ob svitu je bilo nebo čisto, kakor bi ga bila prek in prek umila mogočina, dobra dlan. Franjo je v hlevu napajal kravo in poslušal, kako je ded natovarjal Krellovega konjiča z vsem, kar je bil njun trud minule zime: sklede, kokli, kolobarji sira. Nekako slovesno mu je bilo pri duši. »Kaj pa stojiš kar lipov bog,« se je obregnil ded, ki je bil že natovoril konjiča. Toda ded ni bil zloben, le vznemirjen je bil. Tako kakor vselej, kadar sta odhajala v dolino. Danes pa še bolj, ker je prvič pošiljal Franja samega.

11. »Glej, fant, da mi ne prodaj pod ceno. Niti cikle, da veš!« Franjo je naglo stopil k dedu in h konjiču, preizkusil trdnost tovara in segel po povodcu. »Rajši prinesi nazaj, kot da bi se pustil ociganiti.« »Bom, ded, bom,« je rekel Franjo. »Kaj boš?« ga je starec pogledal z nenadno zavzetostjo. »Vse, kar ste mi naročili, ded,« je odvrnil Franjo že nekoliko nestrpen. Potem je povlekel konja za povodec in odšel, trudeč se, da bi mu zvenela stopinja težko, trdno in možato. To pač ni bilo kakor hoja na pašo.

12. Zavil je mimo koč navzdol po bregu. Za hip se mu je zahotelo, da bi se pognal v tek, takoj pa je pomislil, kako narobe bi bilo, če bi se danes tako vedel. Začel je preudarjati, kako bo ravnal v trgu. Moral bo obiskati malone vsako hišo, ker le redkokje kaj kupijo, kot je bil izkusil, ko je hodil z dedom v trg. Ob tej misli mu je splahnelo veselje. Ponujati bo moral skoraj tako, kot da bi prosil miloščino. Potikati se bo moral od praga do praga... Neznansko samotno mu je postalo. Popustil je konju povodec.